

BIBLIOGRAPHY

- Badura, Janusz
 2010 *Geomorfologiczne uwarunkowania lokalizacji lewobrzeżnego Wrocławia*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, *Wratislavia Antiqua*, 11, Wrocław, 15–45.
- Badura, Janusz, Tomasz Kastek, Roland Mruczek, Michał Stefanowicz
 2010 *Z nowszych badań obwarowań i fortyfikacji Wrocławia. Część 1. Pas południowy w rejonie obecnego placu Wolności*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 52, 365–425.
- Barros, Carlos
 1998 *Die „Vermenschlichung” der Natur im Mittelalter*, [in:] Konrad Spindler (ed.), *Mensch und Natur im mittelalterlichen Europa. Archäologische, historische und naturwissenschaftliche Befunde*, Klagenufurt, 281–310.
- Bartlett, Robert
 2003 *Tworzenie Europy. Podbój, kolonizacja i przemiany kulturowe 950–1350*, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań.
- Baumhauer, Matthias
 2001 *„Grubenhaus oder Keller?” Bemerkungen zu ihrer Unterscheidbarkeit anhand ausgewählter mittelalterlicher Befunde*, [in:] Jochem Pfrommer and Rainer Schreg (eds.), *Zwischen den Zeiten. Archäologische Beiträge zur Geschichte des Mittelalters in Mitteleuropa. Festschrift für Barbara Scholkmann*, Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/Westf., 349–362.
- von Below, Georg
 1887–1888 *Zur Entstehung der deutschen Stadtverfassung*, *Historische Zeitschrift*, vol. 58 (1887), 193–244, vol. 59 (1888), 193–247.
- Benevolo, Leonardo
 1971 *Die sozialen Ursprünge des Städtebaus*, Wiesbaden.
 2000 *Die Geschichte der Stadt*. Frankfurt. New York (*Storia della città*, Roma. Bari 1975).
- Beranová, Magdalena
 1979 *Kováři ve vyšehradském podhradí v 11.–13. století*, *Archeologické rozhledy*, 31, 300–304.
- Beresford, Maurice Warwick
 1967 *New Towns of the Middle Ages*, Lutterworth Press, London.
- Berger, Ludwig
 1963 *Die Ausgrabungen am Petersberg in Basel*, Basel.
 2002 *Die Ausgrabungen am Petersberg in Basel 1937–1939. Rückblick und Ausblick*, [in:] Guido Helmig, Barbara Scholkmann and Mathias Untermann (eds.), *Medieval Europe. Basel 2002. Centre. Region. Periphery*, Hertingen, 3, 138–144.
- Bicz-Suknarowska, Maria, Waldemar Niewalda, Halina Rojkowska
 1996 *Zabudowa ulicy Kanoniczej na tle urbanistyki średniowiecznego Okołu*, [in:] Teresa Hrankowska (ed.), *Sztuka około 1400. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki. Poznań, listopad 1995*, Warszawa, 1, 87–104.
- Biddle, Martin
 1976 *Towns*, [in:] David M. Wilson (ed.), *The Archaeology of Anglo-Saxon England*, Meuthen&Co Ltd, Cambridge, 99–150.
- Binding, Günter
 1999 *Bürgerhaus*, [in:] *Lexikon des Mittelalters*, 2, Stuttgart. Weimar, 1043–1046.
- Binding, Günter, Udo Mainzer, Anita Wiedenau
 1989 *Kleine Kunstgeschichte des deutschen Fachwerkbbaus*, Darmstadt.
- Biszkont, Jadwiga
 2005 *Późnośredniowieczne szklarstwo na Śląsku*, *Wratislavia Antiqua*, 7, Wrocław.
- Blaschke, Karl-Heinz
 1987 *Kirchenorganisation und Kirchenpatrozinien als Hilfsmittel der Stadtkernforschung*, [in:] Helmut Jäger (ed.), *Stadtkernforschung, Städteforschung*, A, vol. 27, Köln-Wien, 24–57.
 1997 *Stadtgrundriss und Stadtentwicklung*, *Städteforschung*, A, vol. 44, Köln 1997.
- Blattmann, Marita
 1986 *Das Berner Hofstättensystem*, [in:] Hans Schadek, Karl Schmidt (eds.), *Die Zähringer. Anstoß und Wirkung*, Sigmaringen, 250–265.
- Bober, Monika
 2008 *Architektura przedromańska i romańska w Krakowie. Badania i interpretacje*, Rzeszów.
- Boháčová, Ivana
 1998 review: Jan Frolík and Zdeněk Smetánka. 1997, *Archeologie na Pražském Hradě*, Praha – Litomyšl, *Archeologické rozhledy*, 50, 291–293.
 1998a *Zum Befestigungssystem der Přemyslidenburgen (am Beispiel der archäologischen Untersuchungen in der Prager Burg und in Stará Boleslav)*, [in:] Joachim Hennig and Alexander T. Ruttkay (eds.), *Frühmittel-*

BIBLIOGRAPHY

- alterlicher Burgenbau in Mittel- und Osteuropa, Bonn, 37–47.
- 2001 Pražský Hrad a jeho nejstarší opevnovací systémy, [in:] Martin Ježek and Jan Klápště (eds.), *Pražský Hrad a Malá Strana*, Medievalia Archaeologica, 3, Praha.
- Boháčová, Ivana and Iva Herichová
2008 *Raně středověký sídelní areál v západní části hradčanského ostrohu*, Archaeologia Pragensia, 19, 257–308.
- Boháčová, Ivana, Jan Frolík, Zdeněk Smetánka, Bořivoj Nechvátal and Ladislav Hrdlička
1994 *Prague Castle, Vyšehrad Castle and the Prague Agglomeration*, [in:] *25 Years of Archaeological Research in Bohemia*, Památky archeologické, Supplementum 1, Praha, 153–184.
- Bojęs-Białasik, Anna and Dariusz Niemiec
2013 *Kościół i klasztor dominikanów w Krakowie w świetle badań archeologiczno-architektonicznych w latach 2010–2012*, [in:] Anna Markiewicz, Marcin Szyma and Marek Walczak (eds.), *Sztuka w kręgu krakowskich dominikanów*, Wydawnictwo Esprit s.c., Kraków, 257–313.
- Bojęs-Białasik, Anna and Michał Zaitz
2011 *Kramy drewniane odkryte w 2004 roku po zachodniej stronie Sukiennic na Rynku Głównym w Krakowie*, [in:] Klaudia Stala (ed.), *II Forum Architecturae Poloniae Medievalis*, Architektura. Czasopismo Techniczne. Architecture. Technical Transactions, Wyd. Politechniki Krakowskiej, 7-A/2011/23, 99–118.
- Borkovský, Ivan
1948 *Pohřebišť obchodníků z doby knížecí v Praze*, Slavia Antiqua, 1, 460–484.
- 1953 *Kostel P. Marie na Pražském hradě (L'église de la Ste Vierge au château de Prague)*, Památky archeologické, 44, 129–200.
- 1955 *Klášter bl. Anežky Přemyslovny v Praze*, Časopis Společnosti přátel starožitností českých, 63, 24–35.
- 1956 *Výzkum v klášteře bl. Anežky v Praze*, Archeologické rozhledy, 8, 194–204.
- 1957 *Objev rotundy a tempalářského kostela sv. Vavřince, výzkum v kostele sv. Anny v Praze I*, Časopis Národního Musea, 126, 74.
- 1962 *Opyš Pražského hradu*, Památky archeologické, 53, 129–200.
- 1969 *Pražský hrad v době přemyslovských knížat*, Praha.
- Borowiejska-Birkenmajerowa, Maria
1975 *Kształt średniowiecznego Krakowa*, Kraków.
- Borst, Otto
1983 *Alltagsleben im Mittelalter*, Frankfurt a. M.
- Brachmann, Hansjürgen (ed.)
1995 *Burg – Burgstadt – Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa*, Berlin.
- 1997 *Kontinuität und Diskontinuität in der Geschichte der ostmitteleuropäischen frühen Stadt und der „Faktor der Macht“*, [in:] Jana Kubková, Jan Klápště, Martin Ježek, Petr Meduna et al. (eds.), *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi*, Praha, 53–66.
- Brather, Sebastian
1995/1996 *Frühmittelalterliche Dirham-Schatzfunde in Europa. Probleme ihrer wirtschaftlichen Interpretation aus archäologischer Perspektive*, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalter, 23/24, 73–153.
- 1996 „Germanische“, „slawische“ und „deutsche“ Sachkultur des Mittelalters – Probleme ethnischer Interpretation, Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift, 37, 177–216.
- 2001 *Archäologie der westlichen Slawen. Siedlung, Wirtschaft und Gesellschaft im früh- und hochmittelalterlichen Ostmitteleuropa*, Berlin, New York.
- 2004 *Ethnische interpretationen in der frühgeschichtlichen Archäologie: Geschichte, Grundlagen und Alternativen*, Berlin, de Gruyter.
- Braudel, Fernand
1992 *Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm XV–XVIII wiek, t. 1, Struktury codzienności*, Warszawa. (1979, *Civilisation matérielle, économie et capitalisme, XV–XVIII siècle. Les structures de quotidien*, Paris).
- Brázdil, Rudolf and Oldřich Kotyza
1997 *Kolísání klimatu v českých zemích v první polovině našeho tisíciletí*, Archeologické rozhledy, 49, 663–700.
- Bresch, Jolanta, Cezary Buško and Czesław Lasota
2001 *Zachodnia pierzeja Rynku*, [in:] Cezary Buško (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, part 1, Wratislavia Antiqua, 3, Wrocław, 15–72.
- Bresch, Jolanta, Czesław Lasota and Jerzy Piekalski
2002 *Północna pierzeja Rynku. Stratygrafia nawarstwień kulturowych*, [in:] Jerzy Piekalski (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, part 2, Wratislavia Antiqua, 5, Wrocław, 11–69.
- Broniewski, Tadeusz and Tadeusz Kozaczewski
1967 *Pierwotny kościół św. Marii Magdaleny we Wrocławiu. Wyniki badań*, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, 12, 3–4, 3–121.
- Bureš, Michal, Kateřina Finková, Vojtěch Kašpar, Jitka Petříčková and Pavel Vařeka
1998 *Výzkum parcel domu U Sixtů cp. 553/1 na Starém Měste pražském*, Archeologické rozhledy, 50, 603–618.
- Bureš, Michal, Vojtěch Kašpar, Ladislav Špaček and Pavel Vařeka
1997 *The 13th century pre-urban settlement complex near St. Peter's church in Prague*, [in:] Guy De Boe and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference*, 1, Zelik, 7–17.
- Bureš, Michal, Vojtěch Kašpar and Pavel Vařeka
1994 *Preliminary Report on the 1992–1993 excavations at the medieval site near to St Peter's church, Prague*, [in:] *Medievalia Archaeologica Bohemica 1993*, Památky archeologické, Supplementum 2, Praha, 205–214.
- 1997 *The Formation of the High Medieval Tenements along the Old Town Square in Prague*, [in:] Guy De Boe, Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference*, 1, Zelik, 205–210.
- Burian, Jiří and Jiří Svoboda
1973 *Prague Castle*, Olympia, Prague.
- Buško, Cezary
1995 *Zaplecze gospodarcze średniowiecznej i nowożytnej kamienicy wrocławskiej. Zaopatrzenie w wodę i urządzenia sanitarne*, [in:] Jerzy Rozpędowski

BIBLIOGRAPHY

- (ed.), *Architektura Wrocławia*, 1, *Dom*, Wrocław, 89–104.
- 1995a *Z badań wewnętrznego rozplanowania działki mieszczańskiej na Śląsku*, [in:] Krzysztof Wachowski (ed.), *Kultura średniowiecznego Śląska i Czech. Miasto*, Wrocław, 91–98.
- 1995b *Stan badań nad parcelą mieszczańską w średniowiecznych miastach śląskich*, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 43, No 3, 344–350.
- 1996 *Urządzenia wodno-kanalizacyjne w średniowiecznych miastach śląskich*, *Archaeologia Historica Polona*, 3, 93–121.
- 1997 *Nawierzchnie ulic średniowiecznego Wrocławia*, *Archaeologia Historica Polona*, 5, 117–132.
- 1999 *Rozplanowanie parceli i struktura zawodowa jej mieszkańców*, [in:] Cezary Buśko and Jerzy Piekalski (eds.), *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ulicy Więziennej 10–11 we Wrocławiu*, *Wratislavia Antiqua*, 1, Wrocław, 203–215.
- 1999a *Badania archeologiczne ulic wrocławskich*, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 47, No 1–2, 39–50.
- 1999b *Pracownia garbarska*, [in:] Cezary Buśko and Jerzy Piekalski (eds.), *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ulicy Więziennej 10–11 we Wrocławiu*, *Wratislavia Antiqua*, 1, Wrocław, 92–95.
- (ed.) 2005 *Wschodnia strefa Starego Miasta we Wrocławiu w XII–XIII wieku. Badania na placu Nowy Targ*, Wrocław.
- 2005a *Wrocław u progu lokacji*, [in:] Cezary Buśko (ed.), *Wschodnia strefa Starego Miasta we Wrocławiu w XII–XIII wieku. Badania na placu Nowy Targ*, Wrocław, 177–194.
- 2007 *Z badań archeologicznych nad miastami południowej Polski. Rynek Główny w Krakowie w świetle prac przeprowadzonych w latach 2005–2007*, *Archaeologia historica*, 32, 225–235.
- Buśko, Cezary, Barbara Czerska and Józef Kaźmierczyk
1985 *Wrocławskie zagrody z XI–XII w. odkryte na Ostrowie Tumskim w 1983 r.*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 26, 62–70.
- Buśko, Cezary and Wojciech Głowa
2010 *Osada przedlokacyjna na Rynku krakowskim (Pre-Charter Settlement in the Main Market Square in Kraków)*, *Krzysztofory*. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 145–152.
- Buśko, Cezary and Jerzy Piekalski
1994 *Relikty średniowiecznej pracowni metalurgicznej przy ul. Malarskiej we Wrocławiu*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 35, 401–410.
- (eds.) 1999 *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ulicy Więziennej 10–11 we Wrocławiu*, *Wratislavia Antiqua*, 1, Wrocław.
- Buśko, Cezary, Jerzy Piekalski and Paweł Rzeźnik
1995 *Wrocław/Breslau – eine mittelalterliche Agglomeration*, *Slavia Antiqua*, 36, 105–119.
- Büttner, Horst and Günter Meissner
1980 *Bürgerhäuser in Europa*, Leipzig.
- Bykowski, Karol, Magdalena Konczewska, Paweł Konczewski, Czesław Lasota, Marcin Paternoga, Jerzy Piekalski and Paweł Rzeźnik
2004 *Sprawozdanie z badań wykopaliskowych przy ul. Kapitulnej 4 na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 46, 113–150.
- Čarek, Jiří
1947 *Románská Praha*, Praha.
- CD Bohemiae, *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, vol. 1, ed. Gustav Friedrich, Pragae 1904–1907; vol. 2, ed. Gustav Friedrich, Pragae 1912; vol. 3, eds. Jindřich Šebánek and Sáša Dušková, Pragae 1974.
- CDS Maleczyński, Karol Maleczyński, (ed.). *Codex diplomaticus nec non epistolaris Silesiae*, 1–3, Wrocław 1951–1964.
- Cechosz, Stanisław and Łukasz Holcer
2006 *O początkach pałacu Pod Krzysztofory w świetle najnowszych badań architektonicznych*, *Krzysztofory*. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 24, 7–20.
- 2007 *Średniowieczne przedproże przed pałacem Pod Krzysztofory – najnowsze odkrycia*, *Krzysztofory*. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Kraków, 25, 7–24.
- Cembrzyński, Paweł
2011 *Zaopatrzenie w wodę i usuwanie nieczystości w miastach stref bałtyckiej i sudecko-karpackiej w XIII–XVI wieku*, *Wratislavia Antiqua*, 14, Wrocław.
- Choroshev, Alesandr
2001 *Die Grundstücke im mittelalterlichen Novgorod*, [in:] Michael Müller-Wille, Valentin Janin, Evgenij Nosov and Elena Rybina (eds.), *Novgorod. Das mittelalterliche Zentrum und sein Umland im Norden Russlands. Studien zur Siedlungsgeschichte und Architektur der Ostseegebiete*, Neumünster, 149–166.
- Chorowska, Małgorzata
1994 *Średniowieczna kamienica mieszczańska we Wrocławiu*, Wrocław.
- 2001 *Wrocław około roku 1300. Relikty zabudowy średniowiecznej na tle schematu parcelacji i stosunków własnościowych w mieście (Breslau um 1300. Ueberreste der mittelalterlichen Bebauung auf dem Hintergrund des Parzellierungsschemas und der Besitzverhältnisse in der Stadt)*, [in:] Młynarska, Marta and Rafał Eysymontt (eds.), *Atlas historyczny miast polskich, IV, Śląsk*, 1, Wrocław [Historical Atlas of Polish Towns, IV, Silesia, 1. Wrocław]. Wydawnictwo Via Nova, Wrocław.
- 2003 *Rezydencje średniowieczne na Śląsku. Zamki, pałace, wieże mieszkalne*, Wrocław.
- 2005 *Rozplanowanie średniowiecznego Poznania na tle miast śląskich*, [in:] Zofia Kurnatowska and Tomasz Jurek (eds.), *Civitas Posnaniensis. Studia z dziejów średniowiecznego Poznania*, Poznań, 207–224.
- 2010 *Regularna sieć ulic. Powstanie i przemiana do początku XIV w.*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, *Wratislavia Antiqua*, 11, Wrocław, 67–89.
- Chorowska, Małgorzata, Paweł Konczewski, Czesław Lasota and Jerzy Piekalski
2012 *Rynek 6 – ul. Kielbaśnicza 5 we Wrocławiu. Rozwój zabudowy i infrastruktury elitarnej działki miesz-*

BIBLIOGRAPHY

- czańskiej w XIII–XIV w.*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 54, 49–77.
- Chorowska, Małgorzata and Czesław Lasota
1995 *O średniowiecznej kamienicy wrocławskiej na tle socjotopografii Starego Miasta*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia*, 1, Dom, Wrocław, 51–73.
- 1997 *Breslauer Patrizierhäuser im 13. Jahrhundert*, [in:] Jana Kubková, Jan Klápště, Martin Ježek, Petr Meduna et al. (eds.), *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi*, Praha, 280–290.
- 2010 *O zabudowie murowanej w pierzejach Rynku i ulic*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, *Wratislavia Antiqua*, 11, Wrocław, 159–177.
- Chorowska, Małgorzata, Czesław Lasota and Jerzy Rozpędowski
1995 *Układ przestrzenny kamienicy Rynek 6 we Wrocławiu w XIII–XIX w.*, *Architektura Wrocławia*, 1, Dom, Wrocław, 139–162.
- Christie, Neil and Simon Loseby
1996 *Towns in Transition. Urban Evolution in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Aldershot.
- Čiháková, Jarmila
1997 *Sdělení o archeologickém a palynologickém výzkumu v Praze – Malé Straně (cp 259/III)*, [in:] Jana Kubková, Jan Klápště, Martin Ježek, Petr Meduna et al. (eds.), *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi*, Praha, 120–129.
- 1999 *Malá Strana od pravěku do vrcholného středověku*, [in:] Pavel Vlček et al. *Umělecké památky Prahy, III – Malá Strana*, Praha, 11–27.
- 2001 *Raně středověké fortifikace na jižním okraji pražského levobřežního podhradí – Frühmittelalterliche Befestigung an der Südgrenze des Prager Suburbiums (linkes Moldauufer)*, [in:] Martin Ježek and Jan Klápště (eds.), *Mediaevalia archaeologica*, 3, Praha, 29–135.
- 2009 *Opevnění Malé Strany od 9. do 13. století (The fortification of Malá Strana from the 9th to the 13th century)*, *Staletá Praha*, 25/1, 2–30.
- Čiháková, Jarmila and Jaroslav Dobrý
1999 *Dendrochronologie v pražském suburbii*, *Archeologie ve středních Čechách*, 3, 333–352.
- Čiháková, Jarmila, Zdeněk Dragoun and Podliska Jaroslav
2000 *Pražská sídelní aglomerace v 10.–11. století*, [in:] Luboš Polanský, Jiří Sláma and Dušan Třeštík (eds.), *Přemyslovský stát kolem roku 1000*, Praha, 127–146.
- Čiháková, Jarmila and Jan Havrda
2008 *Malá Strana v raném středověku. Stav výzkumu a rekapitulace poznání – Malá Strana (Lesser Town) in Prague in the Early Middle Age. The current status of archaeological excavations*, *Archeologické rozhledy*, 60, 187–228.
- Čiháková, Jarmila and Martin Müller
2008 *Dřevěná cesta přes mokřinu v jihozápadním rohu Malostranského náměstí. Vyhodnocení archeologických výzkumů. A timber road over the marsh in the south western corner of Malostranské Square, Evaluation of archaeological excavations*, *Edice Archeologické prameny k dějinám Prahy*, 3, Praha, (e-Book).
- Čiháková, Jarmila and Jan Zavřel
1995 *Přírodní poměry a počátky osídlení jádra pražské Malé Strany*, *Archaeologia Historica*, 20, 177–179.
- 1997 *Ibráhimův text a archeologické poznání Malé Strany*, *Archaeologica Pragensia*, 13, 93–103.
- 1998 *Praha I – Malá Strana, Karmelitská ulice*, [in:] Zdeněk Dragoun et al. (ed.), *Archeologický výzkum v Praze v letech 1995–1996*, *Pražský sborník historický*, 30, 251–291.
- Codrenau-Windauer, Silvia, Martin Hoernes, Arno Rettner, Karl Schnieringer and Eleonore Wintergerst
2000 *Die städtebauliche Entwicklung Regensburgs von der Spätantike bis ins Hochmittelalter*, [in:] Peter Schmid (ed.), *Geschichte der Stadt Regensburg*, 2, Regensburg, 1013–1053.
- Cosmas
1923 *Cosmae Pragensis Chronica Bohemorum*, ed. Berthold Bretholz (*Monumenta Germaniae Historica, Scriptores rerum Germanicarum, Nova series*, 2), Berolini.
- Cramer, Johannes
1981 *Gerberhaus und Gerberviertel in der mittelalterlichen Stadt*, Bonn.
- Cristaller, Walter
1933 *Die zentralen Orte in Süddeutschland*, Jena.
- Cronica Petri Comititis
1951 *Cronica Petri Comititis Poloniae wraz z tzw. Carmen Mauri*, ed. Marian Plezia, *Monumenta Poloniae Historica, Nova series*, 3, Warszawa.
- Cymbalak, Tomasz and Jaroslav Podliska
2011 *New Discoveries of Early Medieval Streets in the Lesser Town in Prague. Contribution to Knowledge of Communications Network of Suburbium of Prague Castle*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der Mittelalterlichen Stadt Mitteleuropas*, *Wratislavia Antiqua*, 13, Wrocław, 299–309.
- Czaja, Roman
2005 *Bilanz und Perspektiven der polnischen Städteforschung*, [in:] H. Duchhardt and W. Reininghaus (eds.), *Stadt und Region. Internationale Forschungen und Perspektiven*, Böhlau Verlag Köln. Weimar. Wien, 13–30.
- Czerner, Rafał
2002 *Zabudowy rynków. Średniowieczne bloki śródmiastowych wybranych dużych miast Śląska*, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej. Wrocław.
- Czerner, Rafał, Andrzej Jastrzębski, Jerzy Piekalski and Irena Wysocka
2000 *Działki mieszczańskie przy ul. Wita Stwosza 4–5/ Szewskiej 71–74 na Starym Mieście we Wrocławiu*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 42, 227–236.
- Czop, Mariusz, Jacek Motyka, Marta Wardas-Lasoń and Wojciech Tabaszewski
2010 *Warunki hydrogeologiczne rejonu Rynku Głównego w Krakowie (Hydrogeological Situation in the Area of Main Market Square in Kraków)*, *Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, 28, part 2, 163–176.

BIBLIOGRAPHY

- Czopek, Barbara
1995 *Das frühmittelalterliche Kraków als städtisches Zentrum der Fürstenmacht – im Lichte der Ortsnamen*, [in:] Hansjürgen Brachmann (ed.), *Burg, Burgstadt. Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrарischer Zentren* [in:] Ostmitteleuropa, Berlin, 176–182.
- Dagnan-Ginter, Anna and Mirosław Zajac
2006 *The Prehistory and Early Middle Ages of Little Poland. Guide*. Krakow.
- Dębowski, Teofil
1996 *Archeologiczny ślad najstarszych umocnień Krakowa lokacyjnego*, *Sprawozdania Archeologiczne*, 48, 199–207.
- Dirlmeier, Ulf
1981 *Die kommunalpolitischen Zuständigkeiten und Leistungen süddeutscher Städte im Mittelalter*, [in:] Jürgen von Sydow (ed.), *Städtische Versorgung und Entsorgung im Wandel der Geschichte*, Sigmaringen, 113–150.
- Ditmar-Trauth, Gösta
2002 *Die Entstehung des deutschen Bürgerhauses. Eine Bestandsaufnahme bisheriger Erkenntnisse auf der Basis archäologischer und bauhistorischer Befunde*, Wald-Michelbach.
- Donat, Peter
1993 *Zehn Keller von Gebesee, Kr. Erfurt. Studien zu hochmittelalterlichen Kelleranlagen*, *Alt-Thüringen*, 27, 207–264.
- Dragoun, Zdeněk
1979 *Záchranný výzkum v kostele sv. Martina ve Zdi na Starém Měste pražském*, *Archaeologia historica*, 4, 33–43.
1988 *Praha II – Nové Město, Vyšehradská ulice*, *Pražský sborník historický*, 21, 199.
1988a *Archeologický výzkum rotundy sv. Jana Křtitele pod Pražským hradem v r. 1986 a 1987*, *Archaeologia historica*, 13, 403–416.
1989 *K otázce pilářů Juditina mostu*, *Archaeologia Pragensia*, 10, 113–131.
1997 *Zur Frage der frühmittelalterlichen Kirchen auf dem Gebiet der Prager Altstadt*, [in:] Jana Kubková, Jan Klápště, Martin Ježek, Petr Meduna et al. (eds.), *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi*, Praha, 149–159.
- Dragoun, Zdeněk, Petr Juřina and Vojtěch Kašpar
2009 *„Město tří kostelů” (Petrská čtvrť a její role v románském Praze)*, [in:] Juřina et al., *Náměstí Republiky, výzkum století*, Archaia, Praha, 54–65.
- Dragoun, Zdeněk, Jiří Škabrada and Michal Tryml
1997 *Verfassung des Katalogs der romanischen Häuser in Prag*, [in:] Guy De Boe and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the ‘Medieval Europe. Brugge 1997’ Conference*, Zelik, 1, 211–218.
2003 *Romanesque Houses in Prague*, Paseka.
- Dryja, Sławomir, Wojciech Głowa, Waldemar Niewalda and Stanisław Sławiński
2010 *Rynek krakowski po lokacji – główne kierunki rozwoju bloku śródmiejowego (Main Market Square in Kraków in the Post-Charter Era – the Major Directions of Development of the Centrally Located Block of the Plaza)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 99–112.
- 2010a *Przemiany architektoniczne Kramów Bogatych i Kramów Bolesławowych (Architectural Alterations of the Rich Stalls and the Boleslaus’ Stalls)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 153–172.
- 2010b *Sukiennice krakowskie – fazy budowy (The Cloth Hall in Kraków – the Stages of Development)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 173–198.
- Duchhardt, Heinz and Wilfried Reininghaus (eds.)
2005 *Stadt und Region. Internationale Forschungen und Perspektiven*, Böhlau Verlag Köln, Weimar, Wien.
- Dumitrache, Marianne
1993 *Heizanlagen im Bürgerhaus*, [in:] Landesdenkmalamt Baden-Württemberg und der Stadt Zürich (eds.), *Stadtluft, Hirsebrei und Bettelmönch*, Zürich. Stuttgart, 280–287.
- Dunin-Wąsowicz, Teresa
1974 *Zmiany w topografii osadnictwa wielkich dolin na Niżu Środkowoeuropejskim w XIII wieku*, Wrocław.
- Durdík, Tomas, Petr Chotěbor and Jan Muk
1984 *Klášter kostela pražského na Pražském hradě*, *Archaeologica Pragensia*, 5, 113–124.
- Dygo, Marian
2006 *Wschód i zachód: gospodarka Europy w XIV–XV wieku*, [in:] Roman Czaja, Marian Dygo, Sławomir Gawlas, Grzegorz Myśliwski, Krzysztof Ożóg, *Ziemia polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem średniowiecznej Europy*, Warszawa, 117–194.
- Dzikówna, Janina
1932 *Kleparz do 1528 r.*, Biblioteka Krakowska, 74, Kraków.
1938 *Dzieje kościoła św. Mikołaja na Wesołej*, *Rocznik Krakowski*, 30, 133–172.
- Elsner, Hildegard
1994 *Wikinger Museum Haithabu: Schaufenster einer frühen Stadt*, Neumünster.
- Engel, Evamaria
1993 *Die deutsche Stadt des Mittelalter*, München.
1995 *Wege zur mittelalterlichen Stadt*, [in:] Hansjürgen Brachmann (ed.), *Burg – Burgstadt – Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrарischer Zentren in Ostmitteleuropa*, Berlin, 9–26.
- Ennen, Edith
1953 *Frühgeschichte der europäischen Stadt*, Bonn.
1987 *Die europäische Stadt des Mittelalters*, Göttingen.
1988 *Stadtrechtsorte und Freiheiten im mittelalterlichen Europa*, [in:] Nils-Arvid Bringeus (ed.), *Wandel der Volkskultur in Europa*, 2, Münster, 637–650.
- Eysymontt, Rafał
2009 *Kod genetyczny miasta. Średniowieczne miasta lokacyjne Dolnego Śląska na tle urbanistyki europejskiej*. Wrocław.
- Fehring, Günter
1989 *Domus lignea cum caminata – Hölzerne, turmartige Kemenaten des späten 12. Jahrhunderts in Lübeck und ihre Stellung in der Architekturgeschichte*, *Hammburg NF*, 9, 271–283.
2000 *Die Archäologie des Mittelalters. Eine Einführung*, (Theiss) Darmstadt.

BIBLIOGRAPHY

- Fernandez-Armesto, Felipe and James Muldoon (eds.)
2008 *Internal Colonisation in Medieval Europe*. Ashgate Publishing Limited.
- Fiala, Michal and Hrdlička Ladislav
1997 *Řídící vrstva v počátcích českých měst na příkladu pražské aglomerace*, Documenta Pragensia, 15, 13–24.
- Firlet, Elżbieta (ed.)
2010 Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1–2, Kraków.
- Firlet, Janusz
1994 *Wyniki nowych badań nad konstrukcją i chronologią wałów obronnych na Wawelu*, Archaeologica Historica, 19, 273–281.
- Firlet, Janusz, Andrzej Kadłuczka and Zbigniew Pianowski
2011 *Kościół Mariacki w Krakowie. Problem początków i przekształceń architektonicznych w średniowieczu (preliminaria badawcze)*, [in:] Klaudia Stala (ed.), *II Forum Architecturae Poloniae Medievalis* (Architektura. Czasopismo Techniczne. Architecture. Technical Transactions), Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, 7A/2011/23), 331–356.
- Firlet, Janusz and Zbigniew Pianowski
1989 *Z nowych badań nad wczesnośredniowieczną architekturą murowaną w Krakowie*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 16, 55–65.
- 2007 *Wawel do roku 1300*, [in:] Jerzy Wyrozumski (ed.), *Kraków. Nowe studia nad rozwojem miasta*, Kraków, 45–66.
- 2009 *Nowe odkrycia i interpretacje architektury przedromańskiej i romańskiej na Wawelu*, [in:] Tomasz Janiak (ed.) *Architektura romańska w Polsce. Nowe odkrycia i interpretacje*, Gniezno, 251–278.
- Frolík, Jan and Jan Klápště
1991 *Praha a Pražský hrad v 11. a 12. století*, [in:] Lech Leciejewicz (ed.) *Miasto zachodniosłowiańskie w XI–XII wieku. Społeczeństwo – kultura*, Wrocław, 193–118.
- Frolík, Jan and Zdeněk Smetánka
1997 *Archeologie na Pražském Hradě*, Praha. Litomyšl.
- 1998 *K archeologickému studiu Pražského hradu*, Archeologické rozhledy, 50, 295–307.
- FUMA
2004–2012 *Forum Urbes Medii Aevi*, vol. 1–6, Archaia Brno.
- Galioto, Luisa, Frank Löbbecke and Matthias Untermann
2002 *Das Haus „Zum roten Basler Stab“ (Salzstraße 20) in Freiburg im Breisgau*, Stuttgart: Theiss (Forschungen und Berichte der Archäologie des Mittelalters in Baden-Württemberg, 25).
- Gawlas, Sławomir
2000 *O kształt zjednoczonego królestwa*, (2nd. edition), DiG, Warszawa.
- 2003 *Znaczenie kolonizacji niemieckiej dla rozwoju gospodarczego Śląska*, [in:] Antoni Barciak (ed.), *Korzenie środkowoeuropejskiej i górnośląskiej kultury gospodarczej*, Katowice, 22–46.
- 2005 *Przełom lokacyjny w dziejach miast środkowoeuropejskich*, [in:] Zofia Kurnatowska and Tomasz Jurek (eds.), *Civitas Posnaniensis. Studia z dziejów średniowiecznego Poznania*, Poznań, 134–162.
- 2006 *Komercjalizacja jako mechanizm europeizacji peryferii na przykładzie Polski*, [in:] Roman Czaja, Marian Dygo, Sławomir Gawlas, Grzegorz Myśliwski, and Krzysztof Ożóg, *Ziemie polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem średniowiecznej Europy*, Warszawa, 25–94.
- Gechter, Marianne
1987 *Wasserversorgung und Entsorgung in Köln vom Mittelalter bis zur frühen Neuzeit*, Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte, 20, 219–270.
- Génicot, Léopold
2008 *On the Evidence of Growth of Population in the West from the Eleventh to the Thirteenth Century*, [in:] Felipe Fernandez-Armesto and James Muldoon (eds.), *Internal Colonisation in Medieval Europe*, Ashgate Publishing Limited, 29–44.
- Gläser, Manfred (ed.)
2001 *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum*, III. *Der Hausbau*, Lübeck.
- 2001a *Archäologisch erfaßte mittelalterliche Hausbauten in Lübeck*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum*, III. *Der Hausbau*, Lübeck, 277–305.
- Głowa, Wojciech
2010 *Wczesnośredniowieczne cmentarzysko szkieletowe na Rynku Głównym w Krakowie (Early Medieval Skeletal Burial Ground in the Main Market Square in Kraków)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 129–144.
- Goehrke, Carsten
1980 *Die Anfänge des mittelalterlichen Städtewesens in eurasischer Perspektive*, Saeculum, 31, 194–239.
- Goerlitz, Theodor
1936 *Die Breslauer Wollwebersiedlung*, Beiträge zur Geschichte der Stadt Breslau, 2, 110–123.
- Golachowski, Stanisław
1956 *Głos w dyskusji nad rozplanowaniem średniowiecznego Wrocławia*, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, 1, 67–78.
- Golachowski, Stanisław and Janusz Pudełko
1963 *O analizie metrologiczno-geometrycznej planów osiedli średniowiecznych*, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, 8, 287–298.
- Goliński, Mateusz
1991 *Podstawy gospodarcze mieszczaństwa wrocławskiego w XIII wieku*, Wrocław.
- 1995 *Wokół przemian przestrzennych polokacyjnego Wrocławia*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia*, 2, *Urbanistyka do roku 1945*, Wrocław, 29–40.
- 1997 *Socjotopografia późnośredniowiecznego Wrocławia (przestrzeń – podatnicy – rzemiosło)*, Acta Universitatis Wratislaviensis, No 2010, Historia, 134, Wrocław.
- 2007 *W poszukiwaniu korzeni mieszkańców ulicy Galijskiej w XIV i na początku XV w.*, [in:] Rościsław Żerelik (ed.), *Dzieje parafii św. Maurycego na Przedmieściu Oławskim we Wrocławiu. Od początków osady walońskiej – poprzez czas Festung Breslau – do współczesności*, Wrocław, 31–38.
- 2011 *Die Strassen Breslaus im Lichte spätmittelalterlicher Schriftquellen*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej*.

BIBLIOGRAPHY

- Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas*, Wratislavia Antiqua, 13, Wrocław, 143–154.
- 2011a *Ustępy w świetle najstarszych wrocławskich ksiąg ławniczych*, [in:] Antoni Barciak (ed.), *Realia życia codziennego w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska*, Katowice-Zabrze 2011, 183–196.
- 2011b *Przy wrocławskim Rynku. Rekonstrukcja dziejów własności posesji, Część 1: 1345–1420*, Chronicon, Wrocław.
- 2012 *Wokół problematyki formowania się stanu mieszczańskiego w Polsce (Zur Herausbildung des bürgerlichen Standes in Polen)*, Scripta Historia Medievalia, 2, Studia z Historii Społecznej, Wrocław, 7–76.
- Grabski, Władysław
- 1961 *Wybrane zagadnienia z urbanistyki średniowiecznego Krakowa*, Biuletyn Krakowski, 3, 80–110.
- 1968 *Ze studiów nad zabudową mieszkalną średniowiecznego Krakowa*, Teka Komisji Urbanistyki i Architektury, 2, 187–206.
- Graham-Campbell, James and Matthias Untermann
- 2007 *Display of secular Power*, [in:] James Graham-Campbell and Magdalena Valor (eds.), *The Archaeology of Medieval Europe, 1. Eight to Twelfth Centuries AD*, Aarhus University Press, 342–365.
- Griep, Hans-Georg
- 1985 *Kleine Kunstgeschichte des deutschen Bürgerhauses*, Darmstadt.
- Grimm, Paul
- 1971 *Zum Ofen in der frühmittelalterlicher Archäologie. Archäologisch zu niederdeutsch Döns, bairisch Türnic*, Ausgrabungen und Funde, 16, 280–282.
- Gruber, Karl
- 1942 *Die Gestalt der deutschen Stadt. Ihr Wandel aus der geistigen Ordnung der Zeiten*, München.
- Grünhagen, Colmar
- 1861 *Breslau unter den Piasten als deutsches Gemeinwesen*, Breslau.
- Guszpit, Przemysław and Andrzej Wiśniewski
- 2002 *Działka mieszczańska Rynek 50 – Igielna 18*, [in:] Jerzy Piekalski (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, part II, Wratislavia Antiqua, 5, Wrocław, 183–203.
- Gutscher, Daniel
- 1984 *Karolingische Holzbau im Norden der Frauenmünster-Abtei. Bericht über die Rettungsgrabungen 1981–1983 auf dem Zürcher Münsterhof*, Zeitschrift für Schweizerische Archäologie und Kulturgeschichte, 41, 201–224.
- 1993 *Fragen zur zähringischen Gründungsstadt. Der Modellfall Burgdorf*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im Hanseraum*, Rostock, 137–142.
- 1997 *Typologische Fragen zur Stadtgenese im 13. Jahrhundert zwischen Hochrhein und Alpen: Burgdorf – Unterseen – Lufen*, [in:] Guy De Boe and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference*, 1, Zellik, 259–270.
- Haase, Carl
- 1976 *Die Entstehung der westfälischen Städte*, Münster.
- 1978 *Stadt-begriff und Stadtentstehungsschichten in Westfalen*, [in:] Carl Haase (ed.), *Die Stadt des Mittelalters. Erster Band. Begriff, Entstehung und Ausbreitung*, Darmstadt, 67–101.
- Hähnel, Joachim
- 1975 *Stube. Wort- und sachgeschichtliche Beiträge zur historischen Hausforschung*, Münster.
- Hardt-Friedrichs, Friedrun
- 1980 *Markt, Münze und Zoll im ostfränkischen Reich bis zum Ende der Ottonen*, Blätter für Deutsche Landesgeschichte, 116, 1–31.
- Hartmann, Fanny, Pavel Lavicka, Dorothee Rippmann and Jürg Tauber
- 1991 *Die salische Stadt – ein Idealbild, entworfen nach archäologischen Befunden vornehmlich in Basel*, [in:] Horst W. Böhme (ed.), *Siedlungen und Landesausbau zur Salierzeit, 2: In den südlichen Landschaften des Reiches*, Sigmaringen, 177–194.
- Hásková, Jarmila
- 1975 *Vyšehradská mincovna na přelomu 10. a 11. stol.*, Sborník Národního musea, 29, No. 3.
- Hauserová, Milena
- 1995 *Středověký městský dům na široké parcele se středním vjezdem*, Archaeologia historica, 20, 35–52.
- Haverkamp, Eva (ed.)
- 1999 *Juden und Christen zur Zeit der Kreuzzüge. Vorträge und Forschungen*, XLVII, Sigmaringen
- Havrdá, Jan
- 1996 *Príspevek k osídlení jihozápadního předpolí Pražského hradu v 9.–10. století*, Archaeologica Pragensia, 12, 141–152.
- 2003 *Praha I – Stare Město, Bilíkova čp. 863/1a čp. 855/I*, [in:] Zdeněk Dragoun et al., *Archeologický výzkum v Praze v letech 1999–2000*, Pražský sborník historický, 32, 324.
- Havrdá, Jan, Jaroslav Podliska and Jan Zavřel
- 2001 *Surovinové zdroje, výroba a zpracování železa v rané středověké Praze (historie, současný stav a další perspektivy bádání) – Sources of raw materials, the production and working of iron in Early Medieval Prague (the history, present state and future perspectives of research)*, Archeologické rozhledy, 53, 91–118.
- Havrdá, Jan and Michal Tryml
- 2011 *Medieval Pavements in the Old Town of Prague. An Archaeological Contribution to the Knowledge of the History of Communications*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i wczesnonowożytnego miasta. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas*, Wratislavia Antiqua, 13, Wrocław, 195–204.
- Hegel, Karl
- 1898 *Die Entstehung des deutschen Städtewesens*, Leipzig.
- Helmig, Guido
- 1982 *Die Grabungen an der Rittergasse 4*, Jahresbericht Basel, Basel, 323–340.
- Hendel, Zenon and Sławomir Moździoch
- 1996 *Die frühstädtischen Siedlungskomplexe und Lokationsstädte in Schlesien im 12.–13. Jh. (Änderungen der Raustruktur im Lichte der archäologischen Quellen)*, [in:] Hansjürgen Brachmann and Jan Klápště (eds.), *Hausbau und Raumstruktur früher*

BIBLIOGRAPHY

- Städte in Ostmitteleuropa*, Památky archeologicke, Supplementum 6, Praha, 87–100.
- Hensel, Witold
1963 *Archeologia o początkach miast słowiańskich*, Warszawa.
- Herichová, Iva
1996 *Rekonstrukce původního reliéfu jižního svahu v centrální části Pražského hradu*, Archaeologica Pragensia, 12, 339–345.
- Herteig, Asbjörn
2002 *Ergebnisse der Ausgrabungen im mittelalterlichen Hafenviertel von Bergen mit Stadtgründungsproblematik*, [in:] Klaus Brandt and Michael Müller-Willer, Christian Radke (eds.), *Haithabu und die frühe Stadtentwicklung im nördlichen Europa*, Wachholz, Hamburg, Neumünster, 359–378.
- Heyne, Moritz
1899 *Fünf Bücher der deutschen Hausaltertümer*, 1: *Das deutsche Wohnungswesen von den ältesten geschichtlichen Zeiten bis zum 16. Jahrhundert*, Leipzig (reprint 1985).
- Higounet, Charles
1990 *Die deutsche Ostsiedlung im Mittelalter*, München.
- Hlubinka, Rudolf
1947 *Románské domy na Starém Městě Pražském*, Zprávy památkové péče, 7, 25–46.
- Hoffmann, František
1980 *Mincmistr Eberhard*, Pražský sborník historický, 12, 70–84.
1992 *České město ve středověku*, Praha.
- Holub, Petr, Václav Kolařík, David Merta, Marek Peška, Dana Zapletalová and Antonín Zůbek
2005 *Ke stavu poznání nezděné měšťanské architektury vrcholné středověké Brna*, Forum Urbes Medii Aevi, Archaia Brno, 44–101.
- Holubowicz, Włodzimierz
1956 *Opole w wiekach X–XII*, Wydawnictwo Śląsk. Katowice.
- Hrdlička, Ladislav
1972 *Předběžné výsledky výzkumu v Praze I na Klárově*, Archeologické Rozhledy, 24, 644–663.
1977 *Předběžné výsledky výzkumu v paláci Kinských v Praze na Starém Městě*, [in:] Miroslav Richter (ed.), *Středověká archeologie a studium počátků měst*, Praha, 199–215.
1983 *Strategie a taktika současného archeologického výzkumu v historickém jádru Prahy*, Archeologické Rozhledy, 35, 609–638.
1984 *Nástin vývoje reliéfu historického jádra Prahy ve středověku – Abriß der Entwicklung des historischen Prager Stadtkernreliefs im Mittelalter*, Archaeologica Pragensia, 5/2, 197–209.
1984a *Praha I – Staré Město, Staroměstské náměstí*, Pražský sborník historický, 17, 151–152.
1996 *K procesu osídlování staroměstských teras. Výzkum v čp. 432/I*, Archaeologica Pragensia, 12, 163–183.
1996a *O kształtowaniu się terenu Starego Miasta w Pradze*, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, 44, 13–18.
1997 *K výpovědi stratigrafického vývoje Pražského hradu*, Archeologické rozhledy, 49, 649–662.
2000 *Centrum raně středověké Prahy*, [in:] J. Piekalski and K. Wachowski (eds.), *Centrum średniowiecznego miasta. Wrocław a Europa Środkowa, Wratislavia Antiqua*, 2, 191–214.
- 2001 *Jak se měnila a rostla středověká Praha*, [in:] Jiří Kovanda et al. *Neživá příroda Prahy*, Praha, 201–212.
- 2005 *Týnský dvůr a středověká Praha. Archeologický výzkum 1976–1986*, Praha.
- Hrdlička, Ladislav, Zdeněk Dragoun and Julie Richterová
1981 *Praha I – Staré Město, Ungelt*, Pražský sborník historický, 13, 165–174.
- Hrubý, Petr
2011 *Jihlava – Steré Hory. Archeologický výzkum středověkého důlního, upravnického a obytného areálu v letech 2002–2006. Příspěvek ke studiu středověkého rudného hornictví* (Dissertationes Archaeologicae Brunensis/Pragensesque, 9), Praha – Brno.
- Hübner, Hans
1968 *Das Bürgerhaus in Lübeck*, Tübingen.
- Huml, Václav
1978 *K počátkům kostela sv. Klimenta na Novém Městě pražském*, Archaeologia historica, 3, 83–93.
1981 *K osídlení vltavského břehu Starého a Nového Města pražského ve 12. a 13. století*, Pražský sborník historický, 14, 50.
1987 *Kostel sv. Klimenta na Novém Městě pražském, ve světle historickoarcheologického výzkumu*, Archaeologica Pragensia, 8, 157–254.
1992 *K počátkům Havelského města. Předběžná zpráva o výzkumu na Ovocném trhu v letech 1985–1988*, Archaeologia historica, 17, 63–82.
1996 *K osídlení Ovocného trhu na Starém Městě pražském. Na základě archeologického výzkumu v I. 1984–85*, Archaeologica Pragensia, 12, 247–272.
- Huml, Václav, Zdeněk Dragoun and Rostislav Nový
1990/91 *Der archäologische Beitrag zur Problematik der Entwicklung Prags in der Zeit vom 9. bis zur Mitte des 13. Jahrhunderts und die Erfassung der Ergebnisse der historisch-archäologischen Erforschung Prags*, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, 18/19, 33–69.
- Humpert, Klaus and Martin Schenk
2001 *Entdeckung der mittelalterlichen Stadtplanung. Das Ende vom Mythos der gewachsenen Stadt*, Stuttgart.
- Irsigler, Franz
1983 *Stadtwirtschaft im Spätmittelalter: Struktur – Funktion – Leistung*, Jahrbuch der Wittheit zu Bremen, 27, 81–100.
- Isenberg, Gabrielle
1977 *Die Ausgrabungen an der Bäckerstraße in Minden 1973–1976. Ein Vorbericht*, Westfalen, 55, 427–449.
1988 *Mittelalterlicher Holzwohnbau des Mittelalters in Westfalen*, [in:] G. Wiegmann and Fred Kaspar (eds.), *Beiträge zum städtischen Bauen und Wohnen in Nordwestdeutschland*, Münster, 17–26.
1990 *Archäologische Beobachtung zur Ausbildung der Parzellenstrukturen und zur Baulichen Nutzung der Grundstücke in mittelalterlichen Städten Westfalens*, Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte, 20, 109–118.
- Isenmann, Eberhard
1988 *Die deutsche Stadt im Spätmittelalter 1250–1500. Stadtgestalt, Recht, Stadtregiment, Kirche, Gesellschaft, Wirtschaft*, Stuttgart.

BIBLIOGRAPHY

- Jamroz, Józef
1960 *Układ przestrzenny miasta Krakowa sprzed lokacji 1257 r. Stan dotychczasowych badań nad miastem*, Biuletyn Krakowski, 2, 10–25.
1967 *Układ przestrzenny miasta Krakowa przed i po lokacji 1257 r.*, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, 12, No. 1, 17–49.
1983 *Mieszkańska kamienica krakowska*, Kraków.
- Jankuhn, Herbert
1986 *Haithabu. Ein Handelsplatz der Wikingerzeit*, Neumünster.
Jankuhn, Herbert, Walter Schlesinger and Heiko Steuer (eds.)
1974–1975 *Vor- und Frühformen der europäischen Stadt im Mittelalter*, part 1–2, Göttingen.
- Jastrzębski, Andrzej, Jerzy Piekalski and Irena Wysocka
2001 *Badania dawnych działek mieszczańskich przy ulicach św. Mikołaja 19–25 i Nowy Świat 38–40 we Wrocławiu*, Śląskie Sprawozdania Archeologiczne, 43, 2001, 333–344.
- Jaworski, Krzysztof
1999 *Późnośredniowieczne budownictwo drewniane we Wrocławiu*, *Medievalia Archaeologica*, 1, Praha–Wrocław, 57–87.
1999a *Ślady obróbki surowca kościanego i rogowego*, [in:] Cezary Buško and Jerzy Piekalski (eds.), *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ulicy Więziennej 10–11 we Wrocławiu*, *Wratislavia Antiqua*, 1, Wrocław, 70–91.
2002 *Pracownie rogownicze*, [in:] J. Piekalski (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, part 2, *Wratislavia Antiqua*, 5, Wrocław, 213–235.
- Ječný, Hubert, Jarmila Čiháková, Světlana Kršáková, Helena Olmerová, Dana Stehlíková, Ladislav Špaček and Michal Tryml
1984 *Praha v raném středověku. Jeden ze současných pohledů na vývoj přemyslovského města*, *Archaeologica Pragensia*, 5/2, 211–288.
- Ježek, Martin
2011 *A Mass for the Slaves: from Early Medieval Prague*, [in:] Jiří Macháček and Šimon Ungerman (eds.), *Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa*, (Studien zur Archäologie Europas, 14), Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn 2011, 623–642.
- Ježek, Martin, Miloslav Chytráček, Tomáš Lojek and Anna Prokopová
2009 *K prehistorii dvou Měst pražských – On the prehistory of the two Towns of Prague*, *Archeologické rozhledy*, 61, 118–138.
- Ježek, Martin and Jan Klápště (ed.)
2001 *Medievalia archaeologica*, 3, Pražský hrad a Malá Strana, Praha, 29–135.
- Johanek, Peter and Franz-Joseph Post
2004 *Vielerlei Städte. Der Stadtbegriff*, Böhlau Verlag. Köln. Weimar. Wien.
- Junghanns, Kurt
1959 *Die deutsche Stadt im Frühfeudalismus*, Berlin.
- Juřina, Petr
2005 *Předlokační zástavba v Klimentské ulici na Novém Městě Pražském*, *Forum Urbes Medii Aevi II*, Ed. Archaia Brno, 148–157.
2006 *Objev kamenného románského paláce na Novém Městě pražském – Entdeckung eines steinernen romanischen Palastes in der Prager Neustadt*, [in:] *Forum Urbes Medii Aevi III*, Brno, 170–177.
- Juřina, Petr et al.
2009 *Náměstí Republiky, výzkum století*, Archaia, Praha.
- Juřina, Petr, Vojtěch Kašpar and Jaroslav Podliska
2009 *Proměna v rezidenční čtvrti*, [in:] Juřina et al. *Náměstí Republiky, výzkum století*, Archaia, Praha, 43–51.
- Kašák, Karel, Jiří Valkony and Jiří Militký
2009 *Kupci či řemeslníci? (nejstarší sídlištní horizont)*, [in:] Petr Juřina et al., *Náměstí Republiky, výzkum století*, Archaia, Praha, 35–38.
- Kašička, František
1992 *Půdorysné změny struktury Starého Města pražského ve fázi gotiky*, *Archaeologia historica*, 93, 255–262.
1995 *U bývalé Dolní Strahovské brány pražské Malé Strany*, *Archaeologia historica*, 20, 125–132.
- Kašička, František and Bořivoj Nechvátal
1976 *Otonská architektura na Vyšehradě a její rekonstrukce*, *Umění*, 24, 429–435.
1976a *Příspěvek archeologie k poznání zaniklého Vyšehradu (basilika sv. Petra a Pavla)*, *Památky a příroda*, 3, 583–592.
1976b *Výzkum středověkého Vyšehradu, kostel sv. Jana Stěti*, *Památky a příroda*, 3, 193–198.
1984 *K nejstaršímu vývoji kapitulního okrsku na Vyšehradě*, *Archaeologica Pragensia*, 5, 81–96.
- Kaspar, Fred
1998 *Das mittelalterliche Haus als öffentlicher und privater Raum*, [in:] Helmut Hundsbieler, Gerhard Jaritz and Thomas Kühtreiber (eds.), *Die Vielfalt der Dinge. Neue Wege zur Analyse mittelalterlicher Sachkultur*, Wien, 207–235.
- Kašpar, Vojtěch and Jaromír Žegklitz
2009 *O prstenu žida Mojžíše, syna Šalamounova*, [in:] Petr Juřina et al., *Náměstí Republiky, výzkum století*, Archaia, Praha, 52–53.
- Kavka, František
1963 *Die Städte Böhmens und Mährens zur Zeit des Přemysliden-Staates*, [in:] W. Rausch (ed.), *Die Städte Mitteleuropas im 12. und 13. Jahrhundert*, Linz, 137–153.
- Kaźmierczyk, Józef
1959 *Wyniki badań wykopaliskowych na dziedzińcu uniwersyteckim we Wrocławiu*, *Archeologia Śląska*, 2, 223–245.
1966–1970 *Wrocław lewobrzeżny we wczesnym średniowieczu*, part 1–2, Wrocław.
1991–95 *Ku początkom Wrocławia*, part 1.: *Warsztat budowlany i kultura mieszkalna Ostrowa Tumskiego od X do połowy XI wieku*, part 2.: *Warsztat budowlany i kultura mieszkalna Ostrowa Tumskiego od połowy XI do połowy XIII wieku*, part 3.: *Gród na Ostrowie Tumskim w X–XIII wieku*, Wrocław. Warszawa.
- Kaźmierczyk, Józef, Janusz Kramarek and Czesław Lasota
1980 *Badania na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu w 1978 r.*, *Silesia Antiqua*, 22, 71–158.
- KD Krakowa
Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa, part 1–4, ed. Franciszek Piekosinski, [in:] *Monumenta medii aevi historica res gestas poloniae illustrantia*, vols. 5, 7, Kraków 1879, 1882.
- Kejř, Jiří
1969 *K privilegii knížete Soběslava II*, *Právně historické studie*, 15, 241–258.

BIBLIOGRAPHY

- 1975 *K interpretaci práv měšťanů svatohavelského města pražského*, Pražský sborník historický, 9, 5–17.
- 1998 *Vznik městského zřízení v českých zemích*, Praha.
- Kiryk, Feliks
1980 *Lokacje miejskie nieudane, translacje miast i miasta zanikle w Malopolsce do połowy XVI w*, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, 28, No 3, 373–384.
- Klápště, Jan
1994 *Změna – středověká transformace a její předpoklady*, *Medievalia archaeologica bohemia* 1993, Památky archeologické, Supplementum 2, 9–59.
- 1996 *Urbanizace střední Evropy jako archeologický problém*, [in:] Zofia Kurnatowska (ed.), *Słowińszczyzna w Europie średniowiecznej*, Wrocław, 2, 23–30.
- 2002 *Archeologie středověkého domu v Mostě* (čp. 226), *Medievalia archaeologica*, 4, Praha-Most.
- 2005 *Proměna v českých zemích v středověku*, Praha.
- 2012 *The Czech Lands in Medieval Transformation*, (Brill) Leiden. Boston.
- Klápště, Jan, Zdeněk Smetánka and Zdeněk Dragoun
1983 *Příspěvek ke studiu zemědělského zázemí středověké Prahy*, *Archeologické rozhledy*, 35, 387–426.
- Klein, Ulrich
2012 *Zum aktuellen Forschungsstand des hoch- und spätmittelalterlichen Holzbaus in Deutschland*, [in:] *Holzbau in Mittelalter und Neuzeit*, Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, 24, 9–38.
- Kmietowicz-Drahtowa, Irena
1971 *Geologiczne podstawy odtwarzania pierwotnej topografii Krakowa*, *Materiały Archeologiczne*, 12, 41–50.
- 1974 *Wstępna rekonstrukcja naturalnej topografii centrum Krakowa*, *Materiały Archeologiczne*, 15, 151–159.
- Kóčka, Wojciech and Elżbieta Ostrowska
1955 *Prace wykopaliskowe we Wrocławiu w latach 1949–1951*, *Studia Wczesnośredniowieczne*, 3, 271–275.
- Kolář, František and Zezula Michal
2011 *Die Strassen und Ringe im mittelalterlichen und Frühneuzeitlichen Opava/Tropau aus der archäologischen Sicht*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der Mittelalterlichen Stadt Mitteleuropas*, *Wratislavia Antiqua*, 13, Wrocław, 219–247.
- Komorowski, Waldemar
1997 *Najstarsze kamienice krakowskie*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 42, No. 2, 107–119.
- 2000 *Kamienice i palace Rynku krakowskiego w średniowieczu*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Centrum średniowiecznego miasta. Wrocław, a Europa Środkowa*, *Wratislavia Antiqua*, 2, Wrocław, 312–329.
- Komorowski, Waldemar and Marek Łukacz
1985 *Bursa węgierska w Krakowie w okresie średniowiecza i renesansu*, *Teka Komisji Urbanistyki i Architektury*, 19, 175–183.
- Komorowski, Waldemar and Piotr Opaliński
2011 *O wieży wójta krakowskiego raz jeszcze. Komunikat*, [in:] Klaudia Stala (ed.), *II Forum Architecturae Poloniae Medievalis*, (Architektura. Czasopismo Techniczne. Architecture. Technical Transactions, Wyd. Politechniki Krakowskiej, 7-A/2011/2), Kraków, 119–129.
- Komorowski, Waldemar and Aldona Sudacka
2008 *Rynek Główny w Krakowie*, Kraków.
- Konczewska, Magdalena and Jerzy Piekalski
2008 *Problem lokalizacji średniowiecznej osady Walonów we Wrocławiu w świetle ostatnich badań archeologicznych*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 50, 241–258.
- Konczewski, Paweł
2007 *Działki mieszczańskie w południowo-wschodniej części średniowiecznego i nowożytnego Wrocławia*, *Wratislavia Antiqua*, 9, Wrocław.
- Konczewski, Paweł, Czesław Lasota, Joanna Nastaszyc and Jerzy Piekalski
2010 *Pierwsze wyniki badań kwartału między zamkiem lewobrzeżnym a komandorią krzyżowców z gwiazdą we Wrocławiu (ul. Szewska/pl. Uniwersytecki)*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 52, 309–327.
- Konczewski, Paweł, Roland Mruczek and Jerzy Piekalski
2010 *Mittelalterliche und frühneuzeitliche Stadtbefestigung in Breslau*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum VII. Die Befestigungen*, *Lübeck*, 597–614.
- Konczewski, Paweł and Jerzy Piekalski
2010 *Stratygrafia nawarstwień i konstrukcje ulic*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, *Wratislavia Antiqua*, 11, Wrocław, 91–157.
- 2011 *The streets of medieval Wrocław – methods of construction and functions*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas*, *Wratislavia Antiqua*, 13, Wrocław, 155–162.
- Koolmann, Egbert, Ewald Gäbler and Friedrich Scheele (eds.)
1995 *Der sassen speyghel: Sachsenspiegel – Recht – Alltag* (Veröffentlichungen des Stadtmuseums Oldenburg, 21), 1–2, Oldenburg.
- Körmendy, Adrienne
1995 *Melioratio terrae. Vergleichende Untersuchungen über die Siedlungsbewegung im östlichen Mitteleuropa im 13.–14. Jahrhundert*, Poznań.
- Kozaczewski, Tadeusz
1972 *Wielkość i program budowy miasta średniowiecznego*, Wrocław.
- 1973 *Rozplanowanie, układ przestrzenny i rozwój miasta średniowiecznego*, Wrocław.
- 1995 *Murowane domy z XIII wieku we Wrocławiu*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia*, 1, Dom, Wrocław, 9–50.
- Krasnowolski, Bogusław
2004 *Lokacyjne układy urbanistyczne na obszarze ziemi krakowskiej w XIII i XIV w*, Kraków.
- 2007 *Lokacje i rozwój Krakowa, Kazimierza i Okołu. Problematyka rozwiązań urbanistycznych*, [in:] Jerzy Wyrozumski (ed.), *Kraków. Nowe studia nad rozwojem miasta*, Kraków, 355–426.
- 2008 *Lokacje na prawie niemieckim a układy urbanistyczne i architektura Krakowa w wiekach XIII i*

BIBLIOGRAPHY

- XIV, [in:] Andrzej Grzybowski, Zdzisław Żygulski and Teresa Grzybowska (eds.), *Urbs celeberrima. Księga pamiątkowa na 700-lecie lokacji Krakowa*, Kraków, 23–82.
- 2010 Rynek Główny w Krakowie – kompozycja i funkcja na tle regularnych układów urbanistycznych średniowiecznej Europy, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 1, 53–74.
- Kroeschell, Karl
1985 *Stadtrecht und Stadtverfassung*, [in:] Cord Meckseper (ed.), *Stadt im Wandel. Kunst und Kultur des Bürgertums in Norddeutschland 1150–1650*, Stuttgart – Bad Cannstadt, 4, 11–25.
- Kršáková, Světlana
1983 *Z dějin svatopetrské osady*, Zpravodaj pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, 20, 10–16.
- Krüger, Kersten
1991 *Diskussion und Restümee*, [in:] Antoni Mączak and Christopher Smout (eds.), *Gründungen und Bedeutung kleinerer Städte im nördlicher Europa der frühen Neuzeit*, Wiesbaden, Harrasowitz, 171–174.
- Krumphanzlová, Zdenka
1966 *Mladohradištní sídliště v Praze-Podolí*, Archeologické rozhledy, 18, 554–562.
- Küntzel, Thomas
2005 *Keller des 13. Jahrhunderts in der Stadtwüstung Nienover*, Forum Urbes Medii Aevi II, Archaia Brno, 184–200.
- Kukliński, Andrzej
1995 *Pierwsze odkrycie wału wczesnopiastowskiego na Wawelu datowanego dendrochronologicznie*, Sprawozdania Archeologiczne, 47, 237–254.
2005 *Forschungsstand zur Besiedlung und mittelalterlichen Wehranlagen in in süd-westlichen Teil Wawels (Stan badań nad osadnictwem i umocnieniami średniowiecznymi w południowo-zachodniej części Wawelu)*, Sprawozdania Archeologiczne, 57, 215–318.
- Kutzner, Marian
1970 *Głogów*, [in:] Zdzisław Kaczmarczyk and Andrzej Wędzki (eds.), *Studia nad początkami i rozplanowaniem miast nad środkową Odrą i dolną Wartą (województwo zielonogórskie)*, vol. 2, Zielona Góra, 135–210.
- Lalik, Tadeusz
1968 *Odbudowa państwa i kościoła w XI w.*, [in:] Tadeusz Manteuffel (ed.), *Polska pierwszych Piastów*, Warszawa.
1976 *Geneza sieci miasteczek w Polsce średniowiecznej*, [in:] Aleksander Gieysztor and Tadeusz Rosławski (eds.), *Miasta doby feudalnej w Europie środkowo-wschodniej. Przemiany społeczne a układy przestrzenne*, Warszawa, 113–136.
1993 *Sandomierz w świetle źródeł pisanych*, [in:] Stanisław Tabaczyński (ed.), *Sandomierz. Badania 1969–1973*, 1, Warszawa, 49–72.
- Lasota, Czesław
2002 *Rozwój zabudowy murowanej w średniowieczu*, [in:] Jerzy Piekalski (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, part 2, Wratislavia Antiqua, 5, Wrocław, 69–77.
- Lasota, Czesław and Małgorzata Chorowska
1995 *Działka lokacyjna we Wrocławiu*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia, 2. Urbanistyka do roku 1945*, Wrocław, 65–85.
- Lasota, Czesław, Paweł Konczewski and Jerzy Piekalski
2007 *Zamek książęcy na lewym brzegu Odry we Wrocławiu w świetle badań z lat 2005–2006*, Śląskie Sprawozdania Archeologiczne, 49, 225–254.
- Lasota, Czesław, Łukasz Król and Jerzy Piekalski
2005 *Sprawozdanie z ratowniczych badań wykopaliskowych w obrębie piwnic kamienicy przy pl. Solnym 20 we Wrocławiu*, manuscript, Institute of Archaeology, University of Wrocław.
- Lasota, Czesław and Jerzy Piekalski
1990/91 *Der Bauplatz der romanischen Benediktinerabtei in Wrocław-Olbin (Breslau-Elbing)*, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, 18/19, 117–134.
1997 *St. Elizabeth zu Breslau (Wrocław) – die Pfarrkirche der mittelalterlichen Stadt im Lichte der archäologischen Untersuchungen*, [in:] Jana Kubková, Jan Klápště, Martin Ježek, Petr Meduna et al. (eds.), *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi*, Praha, 408–415.
- Lasota, Czesław and Jerzy Rozpędowski
1980 *Pierwotny kościół parafialny św. Wawrzyńca i św. Elżbiety w świetle dotychczasowych badań archeologicznych*, Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej, 13, 61–65.
1981 *Rozwój przestrzenny kościoła franciszkanów we Wrocławiu*, Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej, 14, 16–21.
- Lavedan, Pierre and Jeanne Hugueney
1974 *L'Urbanism au moyen age*, Droz – Genève.
- Lavicka, Pavel
1983 *Hauptphasen der baulichen Entwicklung an der Stadthausgasse 14–20. Von den mittelalterlichen Kernhäusern bis in 20. Jahrhundert*, Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde, 83, 365–373.
- Lavicka, Pavel and Dorothee Rippmann
1985 *Hochmittelalterliche Bürgerhäuser in Basel*, Archäologie der Schweiz, 8, 2, 109–116.
- Le Goff, Jaques
1990 *Neue Geschichtswissenschaft*, [in:] Jaques Le Goff, R. Chartier and J. Reval (eds.), *Die Rückeroberung des historischen Denkens. Grundlagen der neuen Geschichtswissenschaft*, Frankfurt/M, 11–61.
1994 *Kultura średniowiecznej Europy*, (2nd. edition), Warszawa.
- Leciejewicz, Lech
1968 *Die Anfänge der westslawischen Städte im Rahmen der Urbanisationsprozesse Europas im frühen Mittelalter*, [in:] I Międzynarodowy Kongres Archeologii Słowiańskiej, 4, Wrocław, 263–271.
1989 *Słowianie Zachodni. Z dziejów tworzenia się średniowiecznej Europy*, Wrocław.
- Legant-Karau, Gabriele
1993 *Vom Großgrundstück zur Kleinparzelle. Ein Beitrag der Archäologie zur Grundstücks- und Bauentwicklung Lübecks um 1200*, [in:] M. Gläser (ed.), *Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im*

BIBLIOGRAPHY

- Hanseraum. *Eine Festschrift für Günter Fehring*, Rostock, 207–215.
- 1994 *Mittelalterlicher Holzbau in Lübeck an der Schwelle vom ländlichen zum städtischen Siedlungsgefüge*, *Archäologisches Korrespondenzblatt*, 24, 333–345.
- Lenkiewicz, Teresa
- 1959 *Kościół św. Marii Magdaleny w Krakowie w świetle ostatnich odkryć archeologicznych*, *Biuletyn Krakowski*, 2, 78–98.
- Leńczyk, Gabriel
- 1959 *Pod brukiem Rynku Głównego w Krakowie*, *Biuletyn Krakowski*, 1, 31–48.
- Leonhard, Richard
- 1901 *Die Entwicklung der Stromlage der Oder bei Breslau*, [in:] *Breslau. Lage, Natur und Entwicklung. Eine Festgabe dem XIII. Deutsche Geographentage*, Breslau, 39–47.
- Letopisy české
- 1898 *Letopisy české – Annales Bohemiae*, ed. Josef Emler, Praha.
- Lewicki, Tadeusz
- 1971 *Opis Pragi w arabskim słowniku geograficznym al-Himjariego (XV w.)*, *Archeologia Polski*, 16, 695–700.
- Libál, Dobroslav
- 1998 review, Jan Frolík and Zdeněk Smetánka 1997, *Archeologie na Pražském hradě*, *Archeologické rozhledy*, 50, 293–295.
- Libál, Dobroslav and Jan Muk
- 1996 *Staré Město pražské. Architektonický a urbanistický vývoj*, Praha.
- Libál, Dobroslav, Jan Muk and Pavlík Milan
- 1966 *Raně gotické Havelské město*, *Pražský sborník historický*, 1966, 44–55.
- Limisiewicz, Aleksander and Roland Mruczek
- 2010 *Fara św. Marii Magdaleny na tle przemian przestrzennych wczesnego Wrocławia*, [in:] Bogusław Czechowicz (ed.), *Śródmiejska katedra. Kościół św. Marii Magdaleny w dziejach i kulturze Wrocławia. Dom der Innenstadt, Magdalenenkirche in Breslau Kultur und Geschichte*, Wrocław, 55–136.
- Liniecki, Tomasz
- 1988 *Dom wójta Henryka z wieku XIII w Krakowie*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 33, No. 4, 289–297.
- Lippert, Hans-Georg
- 1992 *Das Haus in der Stadt und das Haus im Hause*, München.
- Lohrum, Burghard
- 1993 *Fachwerkbau*, [in:] *Landesdenkmalamt Baden-Württemberg und der Stadt Zürich (eds.), Stadtluft, Hirsebrei und Bettelmönch*, Zürich. Stuttgart, 248–266.
- Łowmiański, Henryk
- 1985 *Początki Polski*, vol. VI. *Polityczne i społeczne procesy kształtowania się narodu do początku wieku XIV*, Warszawa.
- Lübke, Christian
- 1995 *Multiethnicity and Stadt als Faktoren gesellschaftlicher und staatlicher Entwicklung im östlichen Europa*, [in:] Hansjürgen Brachmann (ed.), *Burg – Burgstadt – Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa*, Berlin, 36–50.
- Łukacz, Marek
- 1999 *Metrologia i pierwsza faza zabudowy staromiejskich domów lokacyjnego Krakowa*, [in:] *Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska*. Kraków 2000. Materiały konferencyjne, 3, Kraków, 92–101.
- 2010 *Zabudowa pierzei Rynku Głównego w Krakowie w okresie średniowiecza (Buildings along the Frontages on the Main Market Square in Kraków in the Middle Ages)*, Krzysztofor. *Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, 28, part 1, 75–98.
- 2011 *Średniowieczne domy lokacyjnego Krakowa*, [in:] Klaudia Stala (ed.), *II Forum Architecturae Poloniae Medievalis*, *Architektura. Czasopismo Techniczne. Architecture. Technical Transactions*, Wyd. Politechniki Krakowskiej, 7-A/2011/23, 67–98.
- Łuszczkiewicz, Władysław
- 1999 *Najstarszy Kraków na podstawie badania dawnej topografii*, *Rocznik Krakowski*, 2, 1–28.
- Łużyńska, Ewa
- 1995 *Architektura średniowiecznych klasztorów cysterskich filiacji lubińskiej*, Wrocław
- Małachowicz, Edmund
- 1993 *Wrocławski zamek książęcy i kolegiata św. Krzyża na Ostrowie*, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław.
- Małachowicz, Edmund and Czesław Lasota
- 1987 *Pierwsza kaplica zamku wrocławskiego na Ostrowie*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 32, 3–11.
- Małowist, Marian
- 1973 *Wschód a Zachód Europy w XIII–XVI wieku. Konfrontacja struktur społeczno-gospodarczych*, Warszawa.
- Manikowska, Halina
- 2000 *Princeps fundator w przedlokacyjnym Wrocławiu. Od Piotra Włostowica do Henryka Brodatego*, [in:] Edward Opaliński, Tomasz Wiślicz (ed.), *Fundacje i fundatorzy w średniowieczu i epoce nowożytnej*, Warszawa, 37–57.
- 2001 *Miasta i mieszczaństwo na ziemiach Polski w średniowieczu – postulaty i perspektywy badawcze*, [in:] W. Fałkowski (ed.), *Pytania o średniowiecze*, Warszawa, 99–128.
- Marek, Lech
- 2008 *Broń biała na Śląsku. XIV–XVI wiek*, *Wratislavia Antiqua*, 10, Wrocław.
- Markgraf, Herrmann
- 1881 *Breslau als deutsche Stadt vor dem Mongolenbrande von 1241*, Breslau.
- 1896 *Die Strassen Breslaus nach ihrer Geschichte und ihren Namen*, Breslau.
- Maschke, Erich and Jürgen Sydow
- 1969 *Stadterweiterung und Vorstadt. Protokoll über die VI Arbeitstagung des Arbeitskreises für südwestdeutsche Stadtgeschichtsforschung*, Konstanz 1967, Veröffentlichung der Kommission für geschichtliche Landeskunde in Baden-Württemberg, Stuttgart 1969.
- Matt, Christian
- 1997 *Zur Parzellenstruktur der Stadt Basel vor 1300*, [in:] Guy De Boe, and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference*, Vol. 1, Zellik, 277–290.

BIBLIOGRAPHY

- Matt, Christian, Pavel Lavicka and Rolf d'Aujourd'hui
1984 *Zur baugeschichtlichen Entwicklung eines hochmittelalterlichen Siedlungskerns. Vorbericht über die Grabungen an der Schneidergasse 4–12*, Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde, 84, 329–344.
- McCormick, Michael
2007 *Origins of the European economy*, Cambridge (5th edition).
- Merhautová, Anežka
1971 *Raně středověká architektura v Čechách*, Praha 1971.
- Merhautová-Livorová, Anežka
1966 *Basilika sv. Jiří na Pražském hradě*, Praha.
1983 *Nejstarší dosud známý kostel na Pražském hradě*, Folia historica Bohemica, 5, 81–93.
- Měřinský, Zdeněk
1988 *Kosočtverečné olověné křížky a jejich chronologické postavení v rámci hmotné kultury střední doby hradištní*, [in:] Václav Frolec (ed.), *Rodna země*, Brno, 122–145.
- Meynen, Emil
1979 *Zentralität als Problem der mittelalterlichen Stadtgeschichtsforschung*, Köln – Wien.
- Michałowski, Roman
1993 *Princeps fundator. Studium z dziejów kultury politycznej w Polsce X–XIII wieku*, Warszawa.
- Michna, Pavel and Miloslav Pojsl
1988 *Románský palác na olomouckém hradě*, Brno.
- Młynarska-Kaletynowa, Marta
1980 *Rozwój sieci miejskiej na Śląsku na przełomie XII/XIII i w XIII w.*, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, 28, No 3, 394–361.
1986 *Wrocław w XII–XIII wieku. Przemiany społeczne i osadnicze*, Wrocław.
1992 *Najdawniejszy Wrocław*, Wrocław.
2006 *O procesach lokacyjnych miast w Europie Środkowo-Wschodniej*, [in:] Cezary Buśko, Mateusz Goliński, Barbara Krukiewicz (eds.), *Procesy lokacyjne miast w Europie Środkowo-wschodniej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 9–17.
- Młynarska, Marta and Rafał Eysymontt
2001 *Atlas historyczny miast polskich, IV, Śląsk, 1, Wrocław (Historical Atlas of Polish Towns, IV, Silesia, 1, Wrocław)*, Wydawnictwo Via Nova, Wrocław.
- Moorman, John R.
1968 *A History of Franciscan Order from the Origins to the year 1517*, Oxford.
- Moser, Oscar
1980 *Zum Aufkommen der „Stube“ im Bürgerhaus des Spätmittelalters*, [in:] *Das Leben in der Stadt des Spätmittelalters*, Veröffentlichungen des Instituts für Mittelalterliche Realienkunde Österreichs, 2, Wien, 207–228.
- Moździoch, Sławomir
1991 *Wczesnomiejskie zespoły osadnicze na Śląsku w XI–XII wieku*, [in:] Lech Leciejewicz (ed.), *Miasto zachodniosłowiańskie w XI–XII wieku. Społeczeństwo – Kultura*, Wrocław, 85–102.
1996 *Dwa wielkie plany. Wczesnomiejskie zespoły osadnicze a miasta lokacyjne na Śląsku*, [in:] Zofia Kurnatowska (ed.), *Słowiańszczyzna w Europie średniowiecznej, 2, Miasta i rzemiosła*, Wrocław, 31–42.
- 1997 *Problemy badań nad początkami miast i wsią wczesnośredniowieczną w Polsce*, *Slavia Antiqua*, 37, 39–63.
- 2004 *Wrocław-Ostrów Tumski in the Early Middle Ages*, [in:] Przemysław Urbańczyk (ed.), *Polish Lands at the Turn of the first and the second Millenia*, Warsaw, 319–338.
- Mruczek, Roland
2000 *Kurzy Targ we Wrocławiu. Uwagi o pierwotnym planie miasta*, [in:] Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Średniowieczny Śląsk i Czechy. Centrum średniowiecznego miasta. Wrocław a Europa Środkowa*, *Wratislavia Antiqua*, 2, Wrocław, 259–278.
- Muk, Jan
1964 *Príspevek k poznání památkové hodnoty Havelského města v Praze*, *Památky a příroda*, 24, 65–72.
- Müller-Wille, Michael
2002 *Ribe-Reric-Haithabu. Zur frühen Urbanisierung im südsandinavischen und westslawischen Gebiet*, [in:] Klaus Brandt, Michael Müller-Wille and Christian Radke (eds.), *Haithabu und die frühe Stadtentwicklung im nördlichen Europa*, 321–337.
- Münch, Henryk
1958 *Kraków do roku 1257 włącznie*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 3, 1–40.
- Myszka, Marian
1997 *Bruki odkryte przy kościele św. Marka w Krakowie*, *Wiadomości Konserwatorskie Województwa Krakowskiego*, 6, 117–134.
2003 *Dawne cmentarze Krakowa w świetle badań archeologicznych*, *Krakowska Teka Konserwatorska*, 3, *Cmentarz Rakowicki w Krakowie*, Kraków, 121–144.
- Myszka, Radosław
2002 *Późnośredniowieczne dzbanki znalezione w dolach chłonnych na terenie Starego Miasta w Krakowie*, *Materiały Archeologiczne*, 33, Kraków, 53–75.
- Myśliwski, Grzegorz
2006 *Strefa sudecko-karpacka i Lwów. Miejsce Śląska, Małopolski i Rusi Czerwonej w gospodarce Europy Zachodniej (połowa XIII – początek XVI wieku)*, [in:] Roman Czaja, Marian Dygo, Sławomir Gawlas, Grzegorz Myśliwski and Krzysztof Ożóg, *Ziemia polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem średniowiecznej Europy*, Warszawa, 247–319.
2009 *Wrocław w przestrzeni gospodarczej Europy (XIII–XV wiek). Centrum czy peryferie?*, Wrocław.
- Najstarsze księgi
1878 *Najstarsze księgi i rachunki miasta Krakowa od r. 1300 do 1400*, Franciszek Piekosiński and Józef Szujski (eds.), *Monumenta mediæ ævi historia res gestæ as Poloniae illustrantia*, 4, Kraków.
- Nechvátal, Bořivoj
1973 *Archeologický výzkum Vyšehradu*, *Pražský sborník historický*, 8, 5–28.
2004 *Kapitulni chrám sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Archeologický výzkum*, Praha.
- Nechvátal, Bořivoj et al.
2009 *Rotunda sv. Martina a basilika sv. Vavřince na Vyšehradě. Archeologický výzkum*, Praha.
- Niegoda, Jerzy
1999 *Zmiany w strukturze przestrzennej lokacyjnego Wrocławia*, [in:] *Medievalia Archaeologica*, 1, *Praha-Wrocław*, Praha, 51–55.

BIBLIOGRAPHY

- 2005 *Zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni w rejonie placu Nowy Targ w XII–XIV w.*, [in:] Cezary Buško (ed.), *Wschodnia strefa Starego Miasta we Wrocławiu w XII–XIV wieku. Badania na placu Nowy Targ*, Wrocław, 69–84.
- Niemiec, Dariusz
- 2006 *Gotisches Gebäude des Krakauer Collegium Minus im Lichte der archäologisch-architektonischen Forschungen*, *Recherches Archéologiques de 1999–2003*, Kraków, 252–268.
- 2007 *Krakowski kwartał uniwersytecki w krajobrazie urbanistycznym średniowiecznego miasta lokacyjnego*, [in:] Grażyna Lichończak-Nurek (ed.), *Kraków – europejskie miasto prawa magdeburskiego 1257–1791*, Kraków, 69–70.
- 2008 *Średniowieczny Rynek krakowski*, *Alma Mater*, 109, 84–90.
- 2011 *Bruki na placach i ulicach średniowiecznego zespołu miejskiego Kraków – Kazimierz – Kleparz*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i wczesnonowożytnego miasta. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas*, *Wratislavia Antiqua*, 13, Wrocław, 275–289.
- Niemiec, Dariusz and Marcin Szyma
- 2009 review: Monika Bober, *Architektura przedromańska i romańska w Krakowie. Badania i interpretacje*, *Biuletyn Historii Sztuki*, LXXI, Nr 4, 590–595.
- Niemiec, Dariusz, Przemysław Nocuń, Kajetan Nowak, Agata Szyber and Michał Wojenka
- 2011 *Stratigraphy of cultural deposits in western part of the Jagiellonian University's Ogród Profesorski in Kraków*, *Recherches Archéologiques. Nouvelle Serie*, 3, 241–257.
- Niewalda, Waldemar and Bogusław Krasnowolski
- 1981 *Układy urbanistyczne Około – próba rekonstrukcji*, *Teka Komisji Urbanistyki i Architektury*, 15, 69–83.
- Niewalda, Waldemar and Halina Rojewska
- 2008 *Średniowieczny kościół franciszkanów w świetle ostatnich badań*, [in:] Krzysztof Ożóg, Tomasz Gałuszka and Anna Zajchowska (eds.), *Mendykanci w średniowiecznym Krakowie*, Kraków, 271–298.
- Niewalda, Waldemar, Halina Rojewska and Emil Zaiz
- 2001 *Średniowieczne fortyfikacje Krakowa. Odcinek północny*, (Krakowska Teka Konserwatorska, 2), Kraków.
- Nový, Rostislav
- 1984 *K počátkům středověké Prahy*, *Documenta Pragensia*, 4, *Stadtarchiv*, 27–42.
- Oexle, Judith
- 1993 *Ulm*, [in:] Landesdenkmalamt Baden-Württemberg und der Stadt Zürich (eds.), *Stadtluft, Hirsebrei und Bettelmönch*, Zürich. Stuttgart, 165–181.
- Opaliński, Piotr
- 2010 *Rekonstrukcja cyfrowa infrastruktury architektonicznej Rynku krakowskiego w XIV i XV wieku*, *Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, 28, part 1, 113–128.
- Pavlu, Irena
- 1970/71 *K otázce osídlení vyšehradského podhradí*, *Sborník Československé společnosti archeologické*, 4, 133–144.
- Pawlikowski, Maciej, Marta Wardas-Lasoń, Tadeusz Sokołowski and Wojciech Głowa
- 2010 *Skład mineralny osadów calca i gruntów poziomów użytkowych Rynku Głównego w Krakowie jako odzwierciedlenie jego zmian funkcjonalnych*, *Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, 28, part 2, 201–208.
- Perger, Richard
- 1992 *Wohntürme in mittelalterlichen Wien*, *Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich*, 8, 103–116.
- Pianowski, Zbigniew
- 1991 *Wawel obronny. Zarys przemian fortyfikacji grodu i zamku krakowskiego w X–XIX w.*, Kraków.
- 1994 *Sedes regni principales. Wawel i inne rezydencje piastowskie do połowy XIII w. na tle europejskim*, Kraków.
- Piekalski, Jerzy
- 1991 *Wrocław średniowieczny. Studium kompleksu osadniczego na Ołbinie w wiekach VII–XIII*, Wrocław.
- 1995 *Ze studiów nad drewnianą zabudową Wrocławia w późnym średniowieczu*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia*, 1, *Dom*, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław, 75–87.
- 1996 *Alte und neue Holzbauten in den mittelalterlichen Rechtsstädten Schlesiens*, [in:] *Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa*, *Památky archeologické. Supplementum* 6, Praha 1996, 101–112.
- 1996a *Z badań drewnianej zabudowy średniowiecznej dziłki mieszczańskiej na Śląsku*, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 44, No 1, 5–12.
- 1996b *Holzbauten im spätmittelalterlichen Breslau*, *Archäologisches Korrespondenzblatt*, 26, No. 3, 363–375.
- 1997 *Topographische Struktur Breslaus (Wrocław): Zwei Typen der mittelalterlichen Stadt im mitteleuropäischen Binnenland*, [in:] Guy De Boe and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. 'Papers of the Medieval Europe. Brugge 1997 Conference'*, *Zelik*, 1, 219–226.
- 1999 *Od Kolonii do Krakowa. Przemiana topografii wczesnych miast*, Wrocław.
- 1999a *Forma i konstrukcja budynków*, [in:] C. Buško and J. Piekalski (eds.), *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ulicy Więziennej 10–11 we Wrocławiu*, *Wratislavia Antiqua*, 1, Wrocław, 37–42.
- 2001 *Von Köln nach Krakau. Der topographische Wandel früher Städte*, (*Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters*, Beiheft 13), Bonn.
- 2002 *Städtebildende Funktion der religiösen Zentren im binnenländischen Teil Mitteleuropas bis zum 14. Jahrhundert*, *Siedlungsforschung. Archaeologie – Geschichte – Geographie*, 20, 133–150.
- 2002a *Lokacja Wrocławia jako problem badawczy archeologa*, [in:] Cezary Buško, Jan Klápště, Lech Leciejewicz and Sławomir Moździoch (eds.), *Civitas et Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław-Praha, 49–62.
- 2004 *Wczesne domy mieszczan w Europie środkowej*, Wrocław.
- 2004a *Die Infrastruktur der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Breslau*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum*, IV, *Die Infrastruktur*, Lübeck, 343–358.

BIBLIOGRAPHY

- 2005 *Problem datowania początków Rynku we Wrocławiu*, [in:] Ewa Różycka-Rozpędowska, Małgorzata Chorowska (eds.), *Nie tylko zamki. Szkice ofiarowane profesorowi Jerzemu Rozpędowskiemu*, Wrocław, 343–351.
- 2006 *Das Handwerk in Breslau im Mittelalter und in früher Neuzeit*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum*, V, *Das Handwerk*, Lübeck, 437–448.
- 2008 *Wohlstand und Luxus in der mittelalterlichen Stadt Breslau*, [in:] M. Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum VI. Luxus und Lifestyle*, Lübeck, Verlag Schmidt-Roemhild Lübeck, 545–556.
- 2010 *Struktura osadnicza i drogi Wrocławia przed wytyczeniem regularnej sieci ulic*, [in:] J. Piekalski and K. Wachowski (eds.), *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, Wratislavia Antiqua, 11, Wrocław, 47–55.
- 2011 *Die Lokation Breslaus als archäologisches Forschungsproblem*, [in:] Eduard Mühle (ed.), *Rechtstadtgründungen im mittelalterlichen Polen*, Köln. Weimar. Wien (Böhlau Verlag), 139–155.
- 2011a *The Final Period of Proto-Urban Settlement in East Central Europe. The Cases of Wrocław and Cracow*, [in:] Jiří Macháček and Šimon Ungerman (eds.), *Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa*, (Studien zur Archäologie Europas Band 14, Habelt-Verlag, Bonn), 653–661.
- 2011b *Die Rolle der Wohntürme bei der Entwicklung städtischen Wohnens im 12. und 13. Jahrhundert in Mitteleuropa*, *Offa*, 63/64, 2006/07 (2011), 173–196.
- 2013 *The Environment and Living Conditions in Wrocław (Breslau) in the 16th–18th Centuries*, [in:] Natascha Mehler (ed.), *Historical Archaeology in Central Europe*, Special Publication Number 10, The Society For Historical Archaeology, Rockville, 379–394.
- Piekalski, Jerzy, Tomasz Płonka and Andrzej Wiśniewski
1991 *Badania średniowiecznej posesji przy ul. Nożowniczej 13 we Wrocławiu*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 32, 207–238.
- Piekalski, Jerzy and Krzysztof Wachowski
2009 *Standard i luksus w średniowiecznym Wrocławiu. Możliwości identyfikacji*, *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne*, 51, 77–95.
- 2010 (eds.) *Ulice średniowiecznego Wrocławia*, Wratislavia Antiqua, 11, Wrocław.
- 2012 *Kindheit und Jugend, Ausbildung und Freizeit im mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Wrocław (Breslau)*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum: Kindheit und Jugend, Ausbildung und Freizeit*, Lübeck, Verlag Schmidt-Roemhild Lübeck 2008, 335–348.
- Piša, Vladimír
1960 *O staroměstském opevnění Juditina mostu, „Ochrana památek”*, 1960, 67.
- Piskorski, Jan
1987 *Miasta księstwa szczecińskiego do połowy XIV wieku*, Warszawa. Poznań.
- 1990/1991 *Kolonizacja wiejska Pomorza Zachodniego w XIII i w początkach XIV wieku na tle procesów osadniczych w średniowiecznej Europie*, Poznań.
- Pitz, Ernst
1991 *Europäisches Städtewesen und Bürgertum: von der Spätantike bis zum hohen Mittelalter*, Darmstadt.
- Planitz, Hans
1954 *Die deutsche Stadt im Mittelalter*, Graz – Köln.
- Plate, Christa
1996 *Kelleranlagen des 13. bis 15. Jahrhunderts in brandenburgischen Städten*, [in:] *Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa*, *Památky archeologické, Supplementum 6*, Praha, 63–71.
- Plezia, Marian
1984 *Słownik łaciny średniowiecznej w Polsce*, Wrocław, 5, No. 2.10 (44).
- Płonka, Tomasz and Andrzej Wiśniewski
2000 *Badania przed zachodnią pierzeją bloku śródmiejskiego*, [in:] Jerzy Piekalski (ed.), *Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych*, 2, Wratislavia Antiqua, 5, Wrocław, 121–172.
- Podliska, Jaroslav
2002 *Nové poznatky o kostele sv. Jana Křtitele na Zábradli na Starém Městě pražském*, *Průzkumy památek*, 9/1, 83–100.
- 2004 *Praha I – Staré Město, Platněřská ulice*, [in:] Zdeněk Dragoun et al., *Archeologický výzkum v Praze v letech 2001–2002*, *Pražský sborník historický*, 33, 372–373.
- 2008 *Herstellung und Bearbeitung von Eisen in der vorlokationszeitlichen Siedlungsagglomeration von Prag. Ein archäologischer Beitrag zur Erkenntnis der nichtagrarischen Produktion des 9.–13. Jahrhunderts*, [in:] Lumir Poláček (ed.), *Das wirtschaftliche Hinterland der frühmittelalterlichen Zentren. Internationale Tagungen in Mikulčice VI*, Brno, 165–178.
- Podliska, Jaroslav and Michaela Wallisová
1999 *Záchranný archeologický výzkum na parcele domu čp. 125/II v Ostrovní ulici na Novém Městě pražském*, [in:] *Zprávy České archeologické společnosti – Supplement 38*, Praha, 12–13.
- Podliska, Jaroslav and Jan Zavřel
2006 *K problematice identifikace a interpretace archeometalurgického materiálu na příkladu raně středověké Prahy – Identifikation und Interpretation des archäologischen Materials auf dem Beispiel des frühmittelalterlichen Prags*, *Archaeologia historica*, 31, 389–402.
- Poleski, Jacek
2004 *Wczesnośredniowieczne grody w dorzeczu Dunajca*, Kraków.
- 2005 *Grody państwowe na terenie Małopolski od IX do połowy XIII wieku*, [in:] Jerzy Gadomski (ed.), *LAPIDES VIVIENTES. Zaginiony Kraków wieków średnich. Księga dedykowana Profesor Klementynie Żurowskiej*, Kraków, 29–50.
- 2010 *Vor der Burg zur Stadt – zur Genese der städtischen Zentren in Kleinpoleen*, *Acta Praehistorica et Archaeologica*, 42, 71–83.
- 2013 *Małopolska w VI–X wieku. Studium archeologiczne*, Kraków.
- Procházka, Rudolf
1996 *Zur Frage der ältesten Bebauung in den südmährischen Städten*, [in:] *Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa*, *Památky archeologické, Supplementum 6*, Praha, 120–141.

BIBLIOGRAPHY

- 2000 *Zrod středověkého města na příkladu Brna (K otázce obrazu společenské změny v archeologických pramenech)*, [in:] Martin Ježek and Jan Klápště (eds.), *Medievalia archaeologica*, 2, 7–158.
- 2007 *Area ... sive parva, sive magna... Parcela ve vývoji raného a komunálního města*, *Forum Urbes Medii Aevi IV, Parcelace a uliční síť ve vrcholně středověkých městech střední Evropy*, *Archäia* Brno, 6–39.
- 2011 *Ulice a náměstí Brna ve 13. století*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der Mittelalterlichen Stadt Mitteleuropas*, *Wratislavia Antiqua*, 13, Wrocław, 179–194.
- Pudelfko, Janusz
1964 *Próba pomiarowej metody badania planów niektórych miast średniowiecznych w oparciu o zagadnienie działki*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 9, No. 1, 3–26.
1964a *Działka lokacyjna w strukturze przestrzennej średniowiecznych miast śląskich XIII wieku*, *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 9, No. 2, 115–136.
1967 *Zagadnienie wielkości powierzchni średniowiecznych miast Śląska*, Wrocław.
- Rabęcka-Brykczyńska, Irena
1984 *Jatki rzeźnicze w Polsce w XIII–XIV w.*, [in:] Irena Rabęcka-Brykczyńska and Tadeusz Sobczak, *Z problematyki badań nad produkcją i konsumpcją żywności w Polsce*, Wrocław, 7–130.
- Radová, Milada
1992 *Síňový dům*, *Archaeologia historica*, 17, 99–113.
- Radová-Štiková, Milada
1974 *Zděné domy v raném středověku a kupci*, *Acta polytechnica – Práce Českého vysokého učení technického v Praze*, 1, No 1, 109–116.
- Radwańska, Teresa
1993 *Krakowski kościół Najśw. Salwatora po badaniach archeologicznych w latach osiemdziesiątych*, *Materiały Archeologiczne*, 27, z. 1, Kraków.
- Radwański, Kazimierz
1964 *Prace badawcze prowadzone w 1962 roku na terenie Krakowa*, *Materiały Archeologiczne*, 5, 229–234.
1975 *Kraków przedlokacyjny. Rozwój przestrzenny*, Kraków.
1986 *Mury obronne Krakowa i Kazimierza w badaniach archeologicznych*, *Materiały Archeologiczne*, 23, 5–87.
1991 *Główne miasta Małopolski XI i XII wieku ze szczególnym uwzględnieniem Krakowa*, [in:] Lech Leciejewicz (ed.), *Miasto zachodniosłowiańskie w XI–XII wieku. Społeczeństwo-kultura*, Wrocław, 55–83.
1995 *40 lat istnienia archeologicznej służby konserwatorskiej oraz 40 lat badań archeologicznych w Krakowie*, *Materiały Archeologiczne*, 28, 5–35.
- Rajman, Jerzy
2004 *Kraków. Zespół osadniczy, proces lokacji, mieszczanie do roku 1333*, Kraków.
2012 *Krakowska civitas sołtysów Piotra i Salomona*, [in:] Sławomir Górzynski (ed.), *Społeczeństwo Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, 12, Warszawa (DiG), 47–68.
- Rębkowski, Marian
2001 *Pierwsze lokacje miast w Księstwie Zachodniopomorskim. Przemiany przestrzenne i kulturowe*, Kołobrzeg.
- Richter, Miroslav
1982 *Hradištko u Davle, městečko ostrovského kláštera – Hradištko bei Davle, eine Kleinstadt des Ostrover Klosters*, Praha.
- Richter, Miroslav, Jan Klápště and Tomas Velímský
1996 *Hausbau früher Lokationsstädte in Böhmen*, [in:] *Hausbau und Raumstruktur früherer Städte in Ostmitteleuropa*, *Památky archeologické, Supplementum* 6, Praha, 148–165.
- Richter, Miroslav and Zdeněk Smetánka
1987 *Archäologische Untersuchungen zum städtischen Wohnhaus des Mittelalters in Böhmen, unter besonderer Berücksichtigung von Prag, Siedlungsfor-schung. Archäologie – Geschichte – Geographie*, 5, 67–95.
- Richterová, Julie
1977 *Záchranný výzkum v Klimentské ulici, Praha 1 – Nové Město*, *Archeologické rozhledy*, 29, 417–427.
- Rieger, Dirk
2012 *Zeitliche Tendenzen und Konstruktionskontinuitäten. Aktuelle befunde zur Holzaarchitektur der Grossgrabung im Lübecker Gründungsviertel*, [in:] Andreas Diener, Joachim Müller, Matthias Untermann (eds.), *Holzbau in Mittelalter und Neuzeit*, *Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archaeologie des Mittelalters und der Neuzeit*, 24, 131–140.
- Rocznik Kapituły
1978 *Rocznik Kapituły Krakowskiej*, [in:] *Najdawniejsze roczniki krakowskie i kalendarz*, ed. Z. Kozłowska-Budkowa, *Monumenta Poloniae Historica*, n.s., 5, Warszawa, pages XXX–XLII, 19–105.
- Rocznik Krakowski
1872 *Rocznik Krakowski, Rocznik Traski*, Ed. A. Biełowski, *Monumenta Poloniae Historica*, 2, Lwów, 826–861.
- Roesdahl, Else and Barbara Scholkmann
2007 *Housing culture*, [in:] James Graham-Campbell and Magdalena Valor (eds.), *The Archaeology of Medieval Europe, 1. Eight to Twelfth Centuries AD*, Aarhus University Press, 154–180.
- Rogalanka, Anna
1977 *Ze studiów nad rozplanowaniem Poznania lewobrzeżnego. O układzie i wielkości parcel w średniowiecznym Poznaniu*, [in:] Włodzimierz Błaszczyk (ed.), *Początki i rozwój Starego Miasta w Poznaniu*, Poznań, 323–376.
1988 *Wytyczenie miasta lewobrzeżnego*, [in:] Jerzy Topolski (ed.), *Dzieje Poznania*, 1, Warszawa-Poznań, 193–208.
- Romanow, Małgorzata and Jerzy Romanow
2011 *Szpital Ducha Świętego we Wrocławiu w świetle badań archeologicznych*, [in:] Krzysztof Wachowski (ed.), *Średniowieczne i nowożytne nekropole Wrocławia*, part 1, *Wratislavia Antiqua*, 12, Wrocław, 171–180.
- Rosik, Stanisław
2002 *Wrocławskie Nowe Miasto: przegrany konkurent, zbuntowany satelita czy – intratna posada dla Gerharda z Gogowa*, [in:] Cezary Buśko, Jan Klápště, Lech Leciejewicz and Sławomir Moździoch (eds.),

BIBLIOGRAPHY

- Civitas et Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław-Praha, 123–134.
- Rosset, Adriana
1974 *Drogi i mosty w średniowieczu i w czasach odrodzenia*, Warszawa.
- Rossignol, Sébastien
2009 *The central European early town as an issue of interdisciplinary studies*, Przegąd Archeologiczny, 57, 133–141.
- Rötting, Hartmut
1995 *Die Braunschweiger Kemenate im hohen Mittelalter. Grundzüge ihrer Baugeschichte nach archäologisch-rechtshistorischer Quellenlage*, [in:] Jochen Luckhardt and Franz Niehoff (eds.), *Heinrich der Löwe und seine Zeit. Herrschaft und Representation der Welfen 1125–1235*, Essays. München, 2, 395–400.
- 1996 *Das ostsächsische Doppelhaus des hohen Mittelalters im archäologisch-rechtshistorischen Befund von Braunschweig*, [in:] Hansjürgen Brachmann and Jan Klápště (eds.), *Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa*, Památky archeologické, Supplementum 6, Praha, 40–54.
- 2001 *Zu Hausbau und Grundstücksbebauung in der hochmittelalterlichen Altstadt von Braunschweig*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum III. Der Hausbau*, Lübeck, 403–420.
- Rozpędowski, Jerzy
1965 *Początki zamków w Polsce w świetle badań warowni legnickiej*, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, 10, 149–179.
- 1987 *Opactwo Pań Cystersów w Trzebnicy*, [in:] Jerzy Strzelczyk (ed.), *Historia i kultura cystersów w dawnej Polsce i ich europejskie związki*, Poznań, 263–281.
- 1995 *Wrocław pierwszej lokacji*, [in:] Jerzy Rozpędowski (ed.), *Architektura Wrocławia*, 2, Urbanistyka do roku 1945, Wrocław, 41–51.
- 2011 *Breslau zur Zeit der ersten Lokation*, [in:] Eduard Mühle (ed.), *Rechtsstadtgründungen im mittelalterlichen Polen*, Köln. Weimar. Wien (Böhlau Verlag), 127–138.
- Ruckstuhl, Beatrix
1993 *Die Gerber im mittelalterlichen Schaffhausen*, [in:] *Stadtluft, Hirsebrei und Bettelmönch. Die Stadt um 1300*, Zürich, Konrad Theis, 418–420.
- Rutkowska-Plachcińska, Anna
1978 *Mieszkanie, higiena*, [in:] Anna Rutkowska-Plachcińska (ed.), *Historia kultury materialnej Polski w zarysie*, Wrocław, 2, 312–357.
- Rybařík, Václav
1999 *Kámen v historii Nového Města Pražského*, Kámen, 5, 13–19.
- Rzeźnik, Paweł
1998 *Przemiany wytwórczości garncarskiej średniowiecznego Wrocławia w czasie wielkiej reformy miejskiej*, [in:] Krzysztof Wachowski, *Kultura średniowiecznego Śląska i Czech. „Rewolucja XIII” wieku*, Wrocław, 121–153.
- 1999 *Lokalne i ponadregionalne akcenty przemian ceramiki w XIII-wiecznym Wrocławiu*, *Medievalia archaeologica*, 1, Praga-Wrocław, 125–136.
- Šalkovský, Peter
2001 *Häuser in der frühmittelalterlichen slavischen Welt*, Nitra.
- Samsonowicz, Henryk
1973 *Przemiany osi drożnych w Polsce późnego średniowiecza*, *Przegląd Historyczny*, 64, 697–716.
- 1986 *Dzieje miast i mieszczaństwa do schyłku XV wieku*, [in:] Maria Bogucka and Henryk Samsonowicz, *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Wrocław, 5–317.
- 2002 *Wiejskość osad miejskich w późnym średniowieczu*, [in:] Cezary Buśko, Jan Klápště, Lech Leciejewicz and Sławomir Moździoch (eds.), *Civitas & Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław-Praha, 13–16.
- Schadek, Hans
1995 *Bürger und Kommune. Die sozial- und verfassungsgeschichtliche Entwicklung Freiburgs von der Gründung bis in die Zeit um 1250*, [in:] Hans Schadek and Thomas Zotz (eds.), *Freiburg 1091–1120. Neue Forschungen zu den Anfängen der Stadt*, Sigmaringen, 231–267.
- Schalies, Ingrid
1999 *Neue Befunde hochmittelalterlicher Holzbauten im Lübecker Gründungsviertel*, *Archäologisches Korrespondenzblatt*, 29, 125–141.
- 2012 *Gebäude und topographische Strukturen im hoch- und spätmittelalterlichen Lübeck*, [in:] *Holzbau in Mittelalter und Neuzeit*, Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, 24, 111–122.
- Schepers, Josef
1965 *Westfalen in der Geschichte des Nordwestdeutschen Bürger- und Bauernhauses*, [in:] H. Aubin et al. (eds.), *Der Raum Westfalen*, IV/2, Münster, 125–230.
- 1967 *Mittelmeerländische Einflüsse in der Bau- und Wohnkultur des westlichen Mitteleuropa*, [in:] *Europäische Kulturverflechtungen im Bereich volkstümlicher Überlieferung. Festschrift für Bruno Schier*, Göttingen, 1–27. (reprint [in:] S. Baumeier and A. Hüser (eds.), *Vier Jahrzehnte Hausforschung. Beiträge zur Baugeschichte in Nordwest-Europa*, Sennestadt 1972, 121–135).
- Schich, Winfried
1993 *Zur Grösse der area in den Gründungsstädten im östlichen Mitteleuropa nach den Aussagen der schriftlichen Quellen*, [in:] Stuart Jenks, Jürgen Sarnowsky and Marie-Luise Laudage (eds.), *Vera Lex Historiae. Studien zu mittelalterlichen Quellen. Festschrift für Dietrich Kurze*, Köln. Wien. Weimar, 81–115.
- Schlesinger, Walter
1973 *Der Markt als Frühform der deutschen Stadt*, [in:] Herbert Jankuhn, Walter Schlesinger and Heiko Steuer (eds.), *Vor- und Frühformen der europäischen Stadt im Mittelalter*, Göttingen, 1, 262–293.
- 1975 (ed.) *Die deutsche Ostsiedlung als Problem der europäischen Geschichte. Reichenau Vorträge 1970–1972*, Vorträge und Forschungen, 18, Sigmaringen.
- Schlüter, Wolfgang
2002 *Archäologische Zeugnisse zur Entstehung der Stadt Osnabrück*, [in:] Heiko Steuer and Gerd Biegel (eds.), *Stadtarchäologie in Norddeutschland westlich der Elbe*, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Beiheft 14, Dr. Rudolf Habelt Verlag Bonn, 37–103.

BIBLIOGRAPHY

- Schneider, Jürg
1986 *Der Städtische Hausbau im südwestdeutsch-schweizerischen Raum*, [in:] H. Steuer (ed.), *Zur Lebensweise in der Stadt um 1200. Ergebnisse der Mittelalter-Archäologie*, Dr Rudolf Habelt GmbH, Bonn, 17–38.
- Schneider, Jürg and Daniel Gutscher
1991 *Holz- und Steinbauten aus dem 9./10. bis 12. Jh. in Zürich. Ergebnisse der Rettungsgrabungen 1977–1983 auf dem Zürcher Münsterhof*, [in:] Horst W. Böhme (ed.), *Siedlungen und Landesausbau zur Salierzeit*, part. 2. *In den südlichen Landschaften des Reiches*, Sigmaringen, 195–215.
- Schneider, Jürg, Daniel Gutscher, Hansueli Etter and Jürg Hanser
1982 *Die Münsterhof in Zürich. Bericht über die Stadtkernforschungen 1977/78*, part 1, Schweizer Beiträge zur Kulturgeschichte und Archäologie des Mittelalters, 9, Olten.
- Schnieringer, Karl
1996 *Romanische Profanarchitektur in Regensburg. Bürgerlicher Wohnbau*, [in:] Helmut-Eberhard Paulus (ed.), *Romanik in Regensburg*, Regensburg, 41–49.
- 1997 *Das mittelalterliche Bürgerhaus in Regensburg*, [in:] Anke Borgmeyer, Achim Hubel, Andreas Tillman and Angelika Wellenhofer (eds.), *Stadt Regensburg. Ensembles – Baudenkmäler – Archäologische Denkmäler in Bayern*, III, 37, Regensburg, LXXXVII–CXII.
- Schofield, John and Heiko Steuer
2007 *Urban settlement*, [in:] James Graham-Campbell and Magdalena Valor, (eds.), *The Archaeology of Medieval Europe*, Aarhus University Press, 111–153.
- Schreg, Rainer
2001 *Dorfgenese und histoire totale. Zur Bedeutung der histoire totale für die Archäologie des Mittelalters*, [in:] Jochem Pfrommer and Rainer Schreg (eds.), *Zwischen den Zeiten. Archäologische Beiträge zur Geschichte des Mittelalters in Mitteleuropa. Festschrift für Barbara Scholkmann*, Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/Westf., 333–348.
- 2002 review, Klaus Humpert, Martin Schenk, *Entdeckung der mittelalterlichen Stadtplanung. Das Ende des Mythos der gewachsenen Stadt*, Stuttgart 2001, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, 30, 226–228.
- Schultze, Joachim
2012 *Zur konstruktiven Entwicklung des frühstädtischen Hausbaus in Haithabu und Schleswig*, [in:] *Holzbau in Mittelalter und Neuzeit*, Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, 24, 99–110.
- Schwabenicky, Wolfgang
1993 *Die frühen Bergstädte des 13. Jahrhunderts*, [in:] Heiko Steuer and Ulrich Zimmermann (eds.), *Alter Bergbau in Deutschland*, Archäologie in Deutschland, Sonderheft, Stuttgart, 92–98.
- Schwemmer, Wilhelm
1972 *Das Bürgerhaus in Nürnberg* (Das deutsche Bürgerhaus, 16), Tübingen.
- Šírová, Marie
1977 *Předběžná zpráva o archeologickém výzkumu v Praze I, Kaprova ul, trasa metra, staveniště stanice Staroměstská – Verbericht über die archäologische Ausgrabung in Prag I, Gasse Kaprova, Trase der Untergrundbahn, Station: Staroměstská*, [in:] Miroslav Richter (ed.), *Středověká archeologie a studium počátků měst*, Praha, 216–219.
- Sławiński, Stanisław
2010 *Przyczynek do stanu badań nad zagadnieniem najstarszych kamienic krakowskich i ich lokalizacji na dzielnicy modularnej*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 2, 77–97.
- Słoiński, Marek
2000 *Szpital średniowieczny Wrocławia*, Warszawa.
- 2002 *Brama Świdnicka w cieniu kościołów. Rada miasta wobec topografii sakralnej późnośredniowiecznego Wrocławia*, [in:] Cezary Buśko, Jan Klápště, Lech Leciejewicz and Sławomir Moździoch (eds.), *Civitas et Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław-Praha, 135–141.
- 2007 *Początki osady walońskiej i kościoła Św. Maurycego we Wrocławiu*, [in:] Rościszlaw Żerelik (ed.), *Dzieje parafii Św. Maurycego na Przedmieściu Oławskim we Wrocławiu*, Wrocław, 11–20.
- 2010 *Miasta podwójne i wielokrotne w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław 2010.
- Smetánka, Zdeněk
1982 *Počátky Pražského hradu a jeho postavení v raném středověku*, Věda a život, 27, 21–25.
- Smetánka, Zdeněk, Tomáš Durdík and Ladislav Hrdlička
1980 *Archeologické výzkumy na Pražském hradě od r. 1971*, Stáletá Praha, 10, 94–107.
- Sombart, Werner
1907 *Der Begriff der Stadt*, Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik, 25, 1–9.
- Sommer, Petr
1984 *K začátkům premonstrátské kanonie v Praze na Strahově*, Archaeologica Pragensia, 5, 97–102.
- Sorokin, Aleksandre
2001 *Domestic Architecture in Medieval Novgorod*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum III. Der Hausbau*, Lübeck, 605–626.
- Sowina, Urszula
2009 *Woda i ludzie w mieście średniowiecznym i wczesnonowożytnym. Ziemie polskie z Europą w tle [Water and People in a Late Medieval and Early Modern Town. Polish Lands on the European Background]*, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Warsaw.
- Špaček, Ladislav
1983 *Archeologický výzkum Petrské čtvrti*, Zpravodaj pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, 20, 1–9.
- Stein, Barthel
1995 *Bartłomieja Steina renesansowe opisanie Wrocławia (Die Beschreibung der Stadt Breslau der Renaissancezeit durch Bartholomäus Stein)*, ed. Rościszlaw Żerelik, Wrocław.
- Stephan, Hans-Georg
1990 *Archäologie und Stadtgeschichte. Reflexionen zu Möglichkeiten, Grenzen und Nutzen archäologischer Stadtforschung in der Bundesrepublik Deutschland*, [in:] Frank Andraschko and Wolf-Rüdiger Teegen (eds.), *Gedenkschrift für Jürgen Driehaus*, Mainz, 287–325.

BIBLIOGRAPHY

- 1997 *Stadtwüstungen in Mitteleuropa. Ein erster Überblick*, [in:] Guy De Boe and Frans Verhaeghe (eds.), *Urbanism in Medieval Europe. Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference*, Zelik, 1, 329–360.
- 2000 *Studien zur Siedlungsentwicklung und-struktur von Stadt und Reichskloster Corvey (800–1670). Eine Gesamtdarstellung auf der Grundlage archäologischer und historischer Quellen*, Neumünster.
- Steuer, Heiko
1995 *Freiburg und das Bild der Städte um 1100 im Spiegel der Archäologie*, [in:] Hans Schadek and Thomas Zotz (eds.), *Freiburg 1091–1120. Neue Forschungen zu den Anfängen der Stadt*, Sigmaringen, 78–123.
- 2004 *Überlegungen zum Stadtbegriff aus der Sicht der Archäologie des Mittelalters*, [in:] Peter Johanek and Franz-Josef Post (eds.), *Vierlei Städte. Der Stadtbegriff*, Böhlau Verlag. Köln. Weimar. Wien, 31–51.
- Stolarczyk, Tomasz
2010 *Der Buntmetallbergbau in Niederschlesien vom 13. bis zum Anfang des 17. Jahrhunderts*, [in:] Internationale Fachtagung Dippoldiswalde in Dresden, Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 22, 200–214.
- Stoob, Heinz
1956/1970 *Kartographische Möglichkeiten zur Darstellung der Stadtentstehung in Mitteleuropa, besonders zwischen 1450 und 1800*, [in:] Heinz Stoob (ed.), *Forschungen zum Städtewesen in Europa, 1, Räume, Formen und Schichten der mitteleuropäischen Städte. Eine Aufsatzfolge*, Köln-Wien, 15–42.
- 1961 *Die Ausbreitung der abendländischen Stadt im östlichen Mitteleuropa*, Zeitschrift für Ostforschung, 10, No. 1, 25–48.
- 1970 (ed.) *Forschungen zum Städtewesen in Europa, 1, Räume, Formen und Schichten der mitteleuropäischen Städte. Eine Aufsatzfolge*, Köln – Wien.
- Strahm, Hans
1945 *Die Area in den Städten*, Schweizer Beiträge zur Allgemeinen Geschichte, 3, 22–61.
- 1950 *Zur Verfassungstopographie der mittelalterlichen Stadt mit besonderer Berücksichtigung des Gründungsplanes der Stadt Bern*, Zeitschrift für Schweizerische Geschichte, 30, 372–410.
- Stüdeli, Bernhard
1969 *Minoritenniederlassungen und mittelalterliche Stadt*, Werl.
- SUB
Schlesisches Urkundenbuch, Ed. Heinrich Appelt, vol. 1, Wien-Köln-Graz 1963–1971, Ed. Winfried Irgang, vol. 2, Wien-Köln-Graz 1977, vol. 3–4, Köln-Wien 1984–1988, vol. 5, Köln-Weimar-Wien 1993.
- Szejbal-Dereń, Katarzyna and Aldona Garbacz-Klempka
2010 *Działalność krakowskiej Wielkiej Wagi w kontekście badań metaloznawczych*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 2, 31–50.
- Szyma, Marcin
2004 *Kościół i klasztor dominikanów w Krakowie. Architektura zespołu klasztorowego do lat dwudziestych XIV wieku*, Kraków.
- 2005 *Relikty kamiennej budowli pod zachodnim skrzydłem klasztoru Franciszkanów w Krakowie*, [in:] Jerzy Gądomski (ed.), *LAPIDES VIVIENTES. Zaginiony Kraków wieków średnich. Księga dedykowana Profesor Klementynie Żurowskiej*, Kraków, 149–157.
- Tauber, Jürg
1980 *Herd und Ofen im Mittelalter*, Schweizer Beiträge zur Kulturgeschichte und Archäologie des Mittelalters, 7, Olten. Freiburg im Br.
- 1986 *Herd, Ofen und Kamin. Zur Heizung im romanischen Haus*, [in:] H. Steuer (ed.), *Zur Lebensweise in der Stadt um 1200. Ergebnisse der Mittelalter-Archäologie*, Köln-Bonn, 93–110.
- Tesch, Sten
2001 *Houses, Town Yards and Town Planning in Late Viking Age and Medieval Sigtuna*, [in:] Manfred Gläser (ed.), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum III. Der Hausbau*, Lübeck, 723–741.
- Tomas, Jindřich
1984 *Vztahy původních osad na pražském území za raného feudalismu k feudálním městům konstituovaným ve 13. Století a postavení tzv. Postranních práv*, Documenta Pragensia, 4, 43–58 (reprint [in:] Jindřich Tomas 1999, *Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu*, Litoměřice, 67–71).
- 1984a *Problematika studia dějin Prahy v období raného feudalismu. Vývoj pražské raně feudální městské aglomerace*, Archaeologica Pragensia, 5, 35–56 (reprint [in:] Jindřich Tomas 1999, *Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu*, Litoměřice, 59–66).
- Třeštík, Dušan
1995 *Die Gründung Prags*, [in:] Hansjürgen Brachmann (ed.), *Burg – Burgstadt – Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa*, Berlin, 229–240.
- Trojak, Barbara
1980 *Szpital św. Ducha we Wrocławiu*, Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej, 13, 129–141.
- Tymieniecki, Kazimierz
1919 *Zagadnienie początków miast w Polsce*, Przegląd Historyczny, 21, 319–345.
- Universallexikon
1774 *Grosses vollständiges Universallexikon aller Wissenschaften und Künste*, 39, Leipzig-Halle.
- Untermann, Matthias
1993 *Der steinerne Wohnbau in Südwestdeutschland*, [in:] Landesdenkmalamt Baden-Württemberg und de Stadt Zürich (eds.), *Stadtluft, Hirsebrei und Bettelmönch. Die Stadt um 1300*, Zürich. Stuttgart, 225–239.
- 2000 *Archäologie in der Stadt. Zum Dialog der Mittelalterarchäologie mit der südwestdeutschen Stadtgeschichtsforschung*, [in:] Bernhard Kirchgässner (ed.), *Stadt und Archäologie*, Sigmaringen, 9–44.
- 2004 *Planstadt, Gründungstadt, Parzelle. Archäologische Forschung im Spannungsfeld von Urbanistik und Geschichte*, [in:] Matthias Untermann and Alfred Falk (eds.), *Die vermessene Stadt. Mittelalterliche Stadtplanung zwischen Mythos und Befund*, Paderborn, 9–16.
- Untermann, Matthias and Alfred Falk (eds.)
2004 *Die vermessene Stadt. Mittelalterliche Stadtplanung zwischen Mythos und Befund*, Paderborn.

BIBLIOGRAPHY

- Urbańczyk, Przemysław
1994 *The origins of towns on the outskirts of medieval Europe – Poland, Norway and Ireland*, Archaeologia Polona, 32, 109–127.
- 2002 *Wczesna urbanizacja ziem polskich*, [in:] Cezary Buśko, Jan Klápště, Lech Leciejewicz and Sławomir Moździoch (eds.), *Civitas et Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej*, Wrocław–Praha, 37–47.
- Van Es, Willem A. and Willem H. Verwers
2002 *Aufstieg, Blüte und Niedergang der frühmittelalterlichen Handelsmetropole Dorestadt*, [in:] Klaus Brandt and Michael Müller-Wille, Christian Radke (eds.), *Haithabu und die frühe Stadtentwicklung im nördlichen Europa*, Neumünster, 281–301.
- Varadzin, Ladislav
2009 *Výhodnocení archeologického výzkumu v okolí rotundy sv. Martina na Vyšehradě – An assessment of archaeological excavations in the area surrounding the Rotunda of St. Martin at Vyšehrad*, [in:] Bořivoj Nechvátal et al. *Rotunda sv. Martina a bazilika sv. Vavřince na Vyšehradě. Archeologický výzkum*, Praha, 135–153.
- Vařeka, Pavel
2002, *Zahloubené stavby v českých městech vrcholného středověku – zemnice nebo suterény nenalezených nadzemních domů?* [in:] Eugen Neustupný (ed.), *Archeologie nenalezeného*, Plzeň. Praha, 252–285.
- Vávra, Ivan
1973 *Řezenská a norimberská cesta*, Historická geografie, 11, 31–100.
- Verhulst, Adrian
1986/1996 *Zur Entstehung der Städte in Nordwest-Europa*, [in:] Adrian Verhulst (ed.), *Anfänge des Städtewesens an Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Städteforschung, A, vol. 40, Köln-Weimar-Wien, 361–385.
- Vitruvius
1912 *Vitruvii de architectura libri decem*, Lib. II, Lipsiae.
- Vlček, Pavel, Petr Sommer and Dušan Foltyn
1997 *Encyklopedie českých klášterů*, Praha.
- Vogel, Volker
1986 *Zum Parzellegefüge der Stadt um 1200*, [in:] Heiko Steuer (ed.), *Zur Lebensweise in der Stadt um 1200. Ergebnisse der Mittelalter-Archäologie*, Köln-Bonn, 257–262.
- 1991 *Profaner Holzbau des 11. bis frühen 13. Jahrhunderts in Schleswig*, [in:] Horst W. Böhme (ed.), *Siedlungen und Landesausbau zur Salierzeit*, part. 1: *In den nördlichen Landschaften des Reiches*, Sigmaringen, 263–276.
- Vyšehlid, Martin
2011 *Náměstí Republiky (Republic Square) in Prague*, [in:] Stefan Krabath, Jerzy Piekalski and Krzysztof Wachowski (eds.), *Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i nowożytnego miasta Europy Środkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas*, Wratislavia Antiqua, 13, Wrocław, 205–217.
- Wachowski, Krzysztof (ed.)
1999–1213 *Wratislavia Antiqua*, vol. 1–18, Wrocław (wratislavia.archeo.uni.wroc.pl).
- 2010 *Średniowieczne i nowożytnie nekropole Wrocławia*, part 1, Wratislavia Antiqua, 12, Wrocław.
- Wallisová, Michaela
1998 *Praha I – Nové Město, Opatovická ul. čp. 1659/II*, Pražský sborník historický, 30, 283.
- Wardas-Lasoń, Marta and Wojciech Głowa
2010 *Rozpoznanie stanu zanieczyszczenia miedzią i ołowiem poziomów użytkowych w rejonie Kramów Bogatych*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 2, 209–224.
- Wardas-Lasoń, Marta, Emil Zaitz and Joanna Such
2010 *Metale ciężkie w nawarstwieniach historycznych krzyża Sukiennic – próba ustalenia dróg migracji zanieczyszczeń*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 2, 193–200.
- Weber, Max
1920/21 *Die Stadt*, Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik, 47, 621–772.
- Weiss, Richard
1959 *Häuser und Landschaften der Schweiz*, Erlenbach. Zürich.
- Widawski, Jarosław
1973 *Miejskie mury obronne w państwie polskim do początku XV w.*, Warszawa.
- 1977 *Wczesne miejskie obwarowania murowane w Polsce*, [in:] W. Błaszczuk (ed.), *Początki i rozwój Starego Miasta w Poznaniu*, Poznań, 439–456.
- Wiedenau, Anita
1983 *Katalog der romanischen Wohnbauten in West-deutschen Städten und Siedlungen* (Das deutsche Bürgerhaus, 34), Tübingen.
- Wierzbicki, Robert
2010 *Konstrukcja i funkcjonowanie wodociągów Krakowa do połowy XVII wieku (Structure and Operation of the Water Supply System in Kraków until the mid-17th Century)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 28, part 2, 177–192.
- Winter, Heinrich
1956/1957 *Die hohe Halle des Mittelalterlichen Hauses*, Hessische Heimat, 2, 18–30.
- 1963 *Das Bürgerhaus zwischen Rhein, Main und Neckar* (Das deutsche Bürgerhaus, 3), Tübingen.
- Włodarek, Andrzej and Tomasz Węclawowicz
1991 *Krakowski kościół OO. Franciszkanów w wieku XIII*, Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Oddziału PAN w Krakowie, 33, No. 2, 329–331.
- Wodziński, Marcin
1996 *Hebrajskie inskrypcje na Śląsku XIII–XVIII wieku*, Wrocław.
- Wojcieszak, Magdalena
2012 *Nekropole średniowiecznego i wczesnonowożytnego Wrocławia*, Wratislavia Antiqua, 15, Wrocław.
- Wołodkiewicz, Witold
1986 *Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny*, Warszawa.
- Wyrozumski, Jerzy
1992 *Dzieje Krakowa do schyłku wieków średnich*, 1, Kraków.
- 2007 (ed.) *Kraków: Nowe studia nad rozwojem miasta*. Kraków.

BIBLIOGRAPHY

- 2007a *Lokacja czy lokacje Krakowa na prawie niemieckim*, [in:] Jerzy Wyrozumski (ed.), *Kraków. Nowe studia nad rozwojem miasta*, Kraków, 121–152.
 - 2010 *Hodowla w średniowiecznym Krakowie*, [in:] Jerzy Wyrozumski (ed.), *Cracovia mediaevalis*, Avalon, Kraków, 404–410.
- Zaitz, Emil
- 1990 *Wczesnośredniowieczne grzywny siekieropodobne z Małopolski*, *Materiały Archeologiczne*, 25, 142–178.
 - 2006 *Early Slavic and Vistulian tribal settlements on the left bank of Krakow*, [in:] Elżbieta Firlet (ed.) *Kraków w chrześcijańskiej Europie X–XIII w. Katalog wystawy (Krakow in Christian Europe, 10th – 13th c. Catalogue of the exhibition)*, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Kraków, 221–272.
 - 2006a *Sprawozdanie z badań archeologicznych prowadzonych w Krakowie w 2004 r. przy przebudowie nawierzchni płyty Rynku Głównego po zachodniej stronie Sukiennic*, *Materiały Archeologiczne*, 36, 79–142.
 - 2010 *Badania archeologiczne w Sukiennicach i na Rynku Głównym w Krakowie (Archaeological Survey at the Hall and in Main Market Square in Kraków)*, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego w Krakowie, 28, part 1, 199–254.
- Żaki, Andrzej
- 1974 *Archeologia Małopolski wczesnośredniowiecznej*, Wrocław.
- Zaremska, Hanna
- 2011 *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska*, Warszawa.
- Zavřel, Jan
- 2001 *Geologie, morfologie a osídlování malostranské kotliny – Geological and morphological conditions of the Prague Lesser Town basin and their influence on the beginnings of settlement in this area*, [in:] Martin Ježek and Jan Klápště (eds.), *Pražský Hrad a Malá Strana*, *Mediaevalia Archaeologica*, 3, Praha, 7–27.
- 2007 *Geologická problematika archeologického poznání Nového Města pražského – The geological Aspects of the archaeological knowledge on the Prague New Town*, *Archaeologica Pragensia*, 18/2006, 245–261.
- Zavřel, Jan and Jaromír Žegklitz
- 2007 *Zlatý prsten s gemou*, [in:] *Kámen*, 13, No. 3, 7–11.
- Žemlička, Josef
- 1978 *Přemyslovská hradská centra a počátky měst v Čechách*, *Československý časopis historický*, 26, 559–586.
 - 2002 *Počátky Čech královských. 1198–1253. Proměna státu a společnosti*, Nakladatelství Lidové Noviny, Praha
- Zientara, Benedykt
- 1975 *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa.
 - 1976 *Przemiany społeczno-gospodarcze i przestrzenne miast w dobie lokacji*, [in:] Aleksander Gieysztor and Tadeusz Rosłanowski (eds.), *Miasta doby feudalnej w Europie środkowo-wschodniej. Przemiany społeczne a układy przestrzenne*, Warszawa, 67–97.
- Zin, Wiktor and Władysław Grabski
- 1996 *Wczesnośredniowieczne budowle Krakowa w świetle ostatnich badań*, *Rocznik Krakowski*, 38, 33–73.
- Żurek, Adam
- 1996 *Wrocławska kaplica św. Marcina w średniowieczu*, Wrocław.